

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Кіровоградська льотна академія
Національного авіаційного університету

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни
для курсантів і слухачів
галузі знань 0306 "Менеджмент і адміністрування"
напрямку підготовки 6.030601 "Менеджмент"

www.klavaukr.ua

Кіровоград
2012

УДК 658.5
ББК 65.050

Основи наукових досліджень: комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни для курсантів і слухачів / Ю. В. Сікірда, А. В. Залевський. – Кіровоград : КЛІА НАУ, 2012. – 58 с.

Автори:

Ю. В. Сікірда, кандидат технічних наук, доцент – розділи 1-6, 9, 11, додатки;

А. В. Залевський, кандидат технічних наук, доцент – анотація, розділи 7, 8, 10.

Методичні вказівки містять опис предмета навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень», мету і програму вивчення навчального курсу, модульно-тематичний і модульно-заликовий плани, зміст аудиторної навчальної роботи і самостійної підготовки, інформаційно-методичне забезпечення дисципліни. Визначено методи та засоби діагностики якості навчання, а також методи оцінювання та критерії успішності курсантів і слухачів.

Призначено для курсантів і слухачів галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» професійного спрямування «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» варіативної компоненти «Менеджмент міжнародних авіаційних перевезень», професійного спрямування «Менеджмент організацій і адміністрування» варіативних компонент «Менеджмент авіаційних підприємств і організацій» та «Менеджмент туристичної індустрії».

Розглянуто, обговорено і рекомендовано до друку і використання в навчальному процесі на засіданні кафедри менеджменту та економіки, протокол №1 від 29 серпня 2012 р.

Рецензент: Н. І. Легінькова, кандидат економічних наук, доцент.

ЗМІСТ

Анотація навчальної дисципліни.....	4
1. Опис предмету навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення курсу.....	5
3. Програма навчального курсу.....	6
4. Структура змістових модулів залікового кредиту навчальної дисципліни (модульно-тематичний план).....	7
5. Зміст аудиторної навчальної роботи.....	8
6. Зміст самостійної підготовки.....	11
7. Структура залікових модулів навчальної діяльності за змістовими модулями курсу (модульно-заліковий план).....	22
8. Методи навчання.....	23
9. Засоби діагностики якості навчання.....	24
10. Методи оцінювання та критерії успішності навчання.....	42
11. Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни.....	46
Додаток А. Зразок оформлення титульного листа навчального проекту.....	54
Додаток Б. Ранги експерта для розв'язання типової задачі.....	55
Додаток В. Значення критерію Ст'юдента.....	56
Додаток Г. Таблиці критичних значень для перевірки значущості коефіцієнта конкордації.....	57
Додаток Д. Ранги експерта для розв'язання творчого завдання.....	58

АНОТАЦІЯ

навчальної дисципліни "Основи наукових досліджень"
галузі знань 0306 "Менеджмент і адміністрування"
напряму підготовки 6.030601 "Менеджмент"

Основна мета дисципліни "Основи наукових досліджень" полягає в формуванні у майбутніх фахівців необхідного рівня компетенцій з організації та проведення наукових досліджень.

Вивчення курсу «Основи наукових досліджень» базується на знаннях, одержаних курсантами і слухачами після вивчення дисциплін "Вища та прикладна математика", "Інформаційні системи та технології", "Філософія", "Економічна теорія", "Статистика", передуює вивченню дисциплін "Економетрія" та "Теорія економічного аналізу".

Тематичний план курсу

№ теми	Назва теми
Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень	
1	Поняття науки як сфери людської діяльності
2	Організація науково-дослідної діяльності
3	Методологія науково-дослідної роботи
Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень	
4	Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження
5	Проведення дипломного дослідження
6	Підготовка наукових публікацій

Розробник:

доцент кафедри менеджменту, економіки та права,
кандидат технічних наук, доцент

Ю.В. Сікірда

Завідувач кафедри менеджменту, економіки та права,
кандидат технічних наук, доцент

А.В. Залевський

" ____ " _____ 20__ р.

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: *Основи наукових досліджень*

Курс: підготовка бакалаврів	Шифр та назва (галузі знань, напряму підготовки), освітньо-кваліфікаційний рівень, кваліфікація	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 1,5. Залікових модулів (за видами робіт): 5. Змістових модулів: 2. Тижневих годин: 2.	Шифр та назва галузі знань: 0306 «Менеджмент і адміністрування». Шифр та назва напряму підготовки: 6.030601 „Менеджмент”. Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр. Кваліфікація: бакалавр з менеджменту, менеджер- адміністратор.	За вибором ВНЗ. Рік підготовки: 3. Семестр: 5. Лекції: 12 год. Практичні заняття: 16 год. Самостійна робота: 26 год. Індивідуальні заняття: 5 год. Вид контролю: диференційований залік.

Навчальна програма дисципліни "Основи наукових досліджень" розроблена на основі навчального плану, затвердженого начальником академії від 29 серпня 2012 року.

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ КУРСУ

2.1. Роль та значення дисципліни в системі професійної підготовки фахівців

Дисципліна "Основи наукових досліджень" є вибірковою для навчання курсантів за напрямом підготовки "Менеджмент". В комплексі з іншими нормативними та вибірковими дисциплінами вона забезпечує формування фахівців з менеджменту, здатних вирішувати завдання наукового управління підприємствами і організаціями з урахуванням особливостей галузі.

2.2. Місце дисципліни та її зв'язок з іншими дисциплінами

Вивчення курсу «Основи наукових досліджень» базується на знаннях, одержаних курсантами і слухачами після вивчення дисциплін "Вища та прикладна математика", "Інформаційні системи та технології", "Філософія", "Економічна теорія", "Статистика", передуює вивченню дисциплін "Економетрія" та "Теорія економічного аналізу".

2.3. Цільова настанова

Основна мета дисципліни «Основи наукових досліджень» полягає в формуванні у майбутніх фахівців з менеджменту необхідного рівня компетенцій з організації та проведення наукових досліджень.

Унаслідок вивчення дисципліни курсанти і слухачі повинні:

2.3.1. Знати:

- методологію, методику і техніку наукових досліджень.

2.3.2. Уміти:

- науково і творчо мислити;
- брати участь у наукових дослідженнях;
- відбирати і аналізувати необхідну інформацію;

- формулювати тему, мету і задачі, гіпотезу дослідження;
- планувати і проводити експеримент;
- обробляти результати вимірів, оцінювати погрішності й спостереження;
- зіставляти результати експерименту з теоретичними передумовами;
- формулювати висновки наукового дослідження.

2.3.3. Мати навички:

- проведення наукової дискусії;
- здійснення пошуку і оформлення бібліографічної інформації;
- пошуку інформації засобами Інтернет та автоматизованих інформаційно-пошукових систем;
- складання звіту, доповіді або статті за результатами наукового дослідження.

2.3.4. Мати уявлення:

- щодо галузевих особливостей організації та проведення наукових досліджень.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. Поняття науки як сфери людської діяльності

Історія розвитку, поняття і функції науки. Структура процесу наукового пізнання, науковий понятійний апарат. Загальна класифікація наук, місце в ній економічної науки. Національні та державні науково-технічні програми. Основні напрямки сучасних економічних досліджень в Україні.

Тема 2. Організація науково-дослідної діяльності

Сутність і види науково-дослідної діяльності. Етапи наукового дослідження. Організація наукової діяльності в Україні. Підготовка і атестація наукових і науково-педагогічних кадрів. Науково-дослідна діяльність студентів.

Тема 3. Методологія науково-дослідної роботи

Поняття про методологію, методи і техніку наукових досліджень. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження. Емпірико-теоретичні методи дослідження. Спеціальні методи економічних досліджень.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження

Поняття, роль, функції та види інформації у проведенні наукових досліджень. Економічна інформація, її класифікація та призначення у науково-дослідному процесі. Порядок проведення збору, обробки та аналізу матеріалів дослідження. Бібліотека як інтелектуальний центр наукових досліджень. Структура і організація економічної бібліографії.

Тема 5. Проведення дипломного дослідження

Мета, задачі, основні етапи виконання та вимоги до дипломної роботи. Зміст та обсяги дипломної роботи. Оформлення дипломної роботи. Отримання висновку наукового керівника і зовнішнє рецензування дипломної роботи. Підготовка дипломної роботи до захисту і захист в екзаменаційній комісії.

Тема 6. Підготовка наукових публікацій

Поняття, функції і основні види наукових публікацій. [Методика підготовки та оформлення наукових публікацій до видання.](#) [Форми звітності при науковому дослідженні.](#) Техніка роботи з науковою літературою. Вимоги державного стандарту до оформлення бібліографічного опису.

4. СТРУКТУРА ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МОДУЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Структура змістових модулів залікового кредиту навчальної дисципліни "Основи наукових досліджень" для денної та заочної форм навчання наводиться в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Структура змістових модулів залікового кредиту навчальної дисципліни (модульно-тематичний план)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень												
Тема 1. Поняття науки як сфери людської діяльності	8	2	2	-	1	4	9			-	-	8
Тема 2. Організація науково-дослідної діяльності	8	2	2	-	1	4	9	2	2	-	-	8
Тема 3. Методологія науково-дослідної роботи	9	2	2	-	0,5	5	9			-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	25	6	6	-	2,5	13	27	2	2	-	-	23
Модульний контроль 1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин з модуля 1	27	6	8	-	2,5	13	27	2	2	-	-	23
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень												
Тема 4. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження	8	2	2	-	1	4	9			-	-	8
Тема 5. Проведення дипломного дослідження	8	2	2	-	1	4	9	2	2	-	-	8
Тема 6. Підготовка наукових публікацій	9	2	2	-	0,5	5	9			-	-	7
Разом за змістовим модулем 2	25	6	6	-	2,5	13	27	2	2	-	-	23
Модульний контроль 2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин з модуля 2	27	6	8	-	2,5	13	27	2	2	-	-	23
Усього годин з дисципліни	54	12	16	-	5	26	54	4	4	-	-	46

5. ЗМІСТ АУДИТОРНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

5.1. ТЕМАТИКА ТА ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень (обсяг ЗМ – 27 год.)

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності* – 2 год. [6, 18–20, 33]

1. Поняття і функції науки.
2. Структура процесу наукового пізнання.
3. Науковий понятійний апарат.
4. Складові компоненти наукової теорії.
5. Загальна класифікація наук.

Завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань лекційного матеріалу з теми 1.

1. Які підходи існують до визначення поняття „наука”, які функції виконує наука?
2. Які рівні включає процес наукового пізнання?
3. Які основні поняття використовуються при формуванні наукових знань?
4. Що входить до структури наукової теорії?
5. За якими ознаками класифікують науки?
6. Як проходив історичний розвиток науки?
7. В чому полягає сутність економічної науки, які етапи вона пройшла в своєму становленні?
8. Як класифікують економічні науки і навчальні дисципліни, чим відрізняється структура знань в них?
9. Яке призначення національних та державних науково-технічних програм?
10. Які основні напрямки сучасних економічних досліджень в Україні?

Тема 2. Організація науково-дослідної діяльності (2 год.) [1-2, 5, 7-12, 21-23, 28, 30]

1. Поняття, мета і особливості науково-дослідної діяльності.
2. Класифікація об'єктів наукового дослідження.
3. Класифікація наукових досліджень.
4. Етапи наукового дослідження.
5. Організація наукової діяльності в Україні.

Завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань лекційного матеріалу з теми 2.

1. В чому полягає сутність науково-дослідної діяльності, які її особливості?
2. За якими ознаками класифікують об'єкти наукового дослідження?
3. За якими ознаками класифікують наукові дослідження?
4. Які основні етапи виділяють при проведенні наукового дослідження?
5. Як організована наукова діяльність в Україні?
6. В чому відмінність між поняттями дослідника, науковця, вченого, наукового працівника, наукової школи?
7. Як проводиться підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів?
8. Який порядок атестації наукових кадрів вищої кваліфікації?
9. Яке призначення науково-дослідної діяльності студентів?
10. Якими видами науково-дослідної роботи займаються студенти у межах навчального процесу і поза ним?

Тема 3. Методологія науково-дослідної роботи (2 год.) [18-23, 28, 30, 33]

1. Поняття про методологію наукових досліджень.
2. Поняття методів та техніки наукових досліджень.
3. Методи емпіричного дослідження.
4. Методи теоретичного дослідження.
5. Емпірико-теоретичні методи дослідження.

Завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань лекційного матеріалу з теми 3.

1. В чому полягає сутність методології наукових досліджень?
2. Яка різниця між поняттями методів та методики наукових досліджень?
3. Які основні методи емпіричного дослідження?
4. Які Ви знаєте методи теоретичного дослідження?
5. Які існують емпірико-теоретичні методи дослідження?
6. Що відноситься до методів збору економічної інформації?
7. Які основні методи обробки економічної інформації?
8. Які існують проведення аналітичної роботи в економіці?
9. Які Ви знаєте методи планових розрахунків і обґрунтувань?
10. Що відноситься до методів прогнозування?

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень (обсяг ЗМ – 27 год.)

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження* (2 год.) [3–4, 16, 18–20, 29]

1. Поняття, роль, функції та види інформації у проведенні наукових досліджень.
2. Економічна інформація, її класифікація та призначення у науково-дослідному процесі.
3. Вибір об'єкта обстеження та визначення системи показників, що підлягають збору в процесі спостереження.
4. Організація збору і документальне оформлення інформації.
5. Порядок обробки інформації в економічних дослідженнях.

Завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань лекційного матеріалу з теми 4.

1. В чому полягають роль і функції інформації у проведенні наукових досліджень, за якими ознаками її класифікують?
2. Які виділяють види економічної інформації?
3. Як обирають об'єкт обстеження та визначають систему показників, що підлягають збору в процесі спостереження?
4. Як організується збір і документальне оформлення інформації?
5. Який порядок обробки інформації в економічних дослідженнях?
6. Як проводиться аналітична робота в науково-дослідному процесі?
7. Як виникли бібліотеки, які їх види існують?
8. Які Ви знаєте види бібліографічних джерел економічної інформації?
9. Які форми обслуговування читачів використовуються в бібліотеці, що входить до інформаційно-пошукового апарату бібліотеки?
10. Як в наукових дослідженнях використовується Інтернет і автоматизовані інформаційно-пошукові системи?

Тема 5. *Проведення дипломного дослідження* (2 год.) [12, 14–15, 17, 23–24, 27, 31]

1. Мета і задачі дипломної роботи.
2. Основні етапи виконання та вимоги до дипломної роботи.
3. Вибір напрямку та затвердження теми дипломної роботи.
4. Визначення об'єкту та предмету дипломної роботи, складання робочого плану дослідження.

5. Зміст та обсяги дипломної роботи.

Завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань лекційного матеріалу з теми 5.

1. В чому полягають мета і задачі дипломної роботи?
2. Які основні етапи виконання та вимоги до дипломної роботи?
3. Як обирається напрям та затверджується тема дипломної роботи?
4. Як визначити об'єкт і предмет дипломної роботи та скласти робочий план дослідження?
5. Які основні вимоги до змісту та обсягів дипломної роботи?
6. Який порядок опрацювання інформаційних джерел, збирання і обробки фактичного матеріалу?
7. Які основні вимоги до оформлення дипломної роботи?
8. Як організується керівництво дипломною роботою, як отримати висновок наукового керівника і допуск дипломної роботи до захисту?
9. В якому порядку підшивається дипломна робота, як проводиться її зовнішнє рецензування?
10. Як підготувати дипломну роботу до захисту, як відбувається її захист?

Тема 6. Підготовка наукових публікацій (2 год.) [13–15, 17–19, 23–24, 31–32]

1. Поняття, функції і види наукових публікацій.
2. Вимоги до видавничого оформлення наукових видань, визначення їх обсягу.
3. Особливості наукових публікацій для здобувачів наукових ступенів.
4. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді.
5. Реферат, доповідь, книги.

Завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань лекційного матеріалу з теми 6.

1. В чому полягають функції наукових публікацій, які бувають їх вид?
2. Які основні вимоги до видавничого оформлення наукових видань, як визначається їх обсяг?
3. Які особливості наукових публікацій для здобувачів наукових ступенів?
4. Які основні вимоги до підготовки монографій, статей і тез доповідей?
5. Які особливості підготовки реферату, доповіді, книг?
6. Яка [методика підготовки публікацій до видання](#)?
7. Які основні вимоги до [оформлення рукописів](#), який порядок надання грифів навчально-методичній літературі?
8. Які основні [форми звітності при науковому дослідженні](#)?
9. В чому полягає техніка роботи з науковою літературою?
10. Які вимоги державного стандарту до оформлення бібліографічного опису?

5.2. Тематика та плани практичних занять

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень (обсяг 3М – 27 год.)

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності* – 2 год. [6, 18–20, 33]

1. Історія розвитку, поняття і функції науки.
2. Структура процесу наукового пізнання, науковий понятійний апарат.
3. Загальна класифікація наук, місце в ній економічної науки.
4. Національні та державні науково-технічні програми.
5. Основні напрямки сучасних економічних досліджень в Україні.

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності* (2 год.) [1-2, 5, 7–12, 21–23, 28, 30]

1. Сутність і види науково-дослідної діяльності.
2. Етапи наукового дослідження.
3. Організація наукової діяльності в Україні.
4. Підготовка і атестація наукових і науково-педагогічних кадрів.
5. Науково-дослідна діяльність студентів.

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи* (2 год.) [18–23, 28, 30, 33]

1. Поняття про методологію, методи і техніку наукових досліджень.
2. Методи емпіричного дослідження.
3. Методи теоретичного дослідження.
4. Емпірико-теоретичні методи дослідження.
5. Спеціальні методи економічних досліджень.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень (обсяг 3М – 27 год.)

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження* (2 год.) [3–4, 16, 18–20, 29]

1. Поняття, роль, функції та види інформації у проведенні наукових досліджень.
2. Економічна інформація, її класифікація та призначення у науково-дослідному процесі.
3. Порядок проведення збору, обробки та аналізу матеріалів дослідження.

4. Бібліотека як інтелектуальний центр наукових досліджень.
 5. Структура і організація економічної бібліографії.
- Тема 5. *Проведення дипломного дослідження* (2 год.) [12, 14–15, 17, 23–24, 27, 31]
1. Мета, задачі, основні етапи виконання та вимоги до дипломної роботи.
 2. Зміст та обсяги дипломної роботи.
 3. Оформлення дипломної роботи.
 4. Отримання висновку наукового керівника і зовнішнє рецензування дипломної роботи.
 5. Підготовка дипломної роботи до захисту і захист в екзаменаційній комісії.
- Тема 6. *Підготовка наукових публікацій* (2 год.) [13–15, 17–19, 23–24, 31–32]
1. Поняття, функції і основні види наукових публікацій.
 2. [Методика підготовки та оформлення наукових публікацій до видання.](#)
 3. [Форми звітності при науковому дослідженні.](#)
 4. Техніка роботи з науковою літературою.
 5. Вимоги державного стандарту до оформлення бібліографічного опису.

6. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

6.1. Тематика та зміст самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності* [6, 18–20, 33]

Перелік запитань для самостійного опрацювання з теми 1.

1. Історія розвитку науки.
2. Етапи становлення, поняття, загальна мета та принципи економічної науки.
3. Класифікація економічних наук і навчальних дисциплін, структура знань в них.
4. Національні та державні науково-технічні програми.
5. Основні напрямки сучасних економічних досліджень в Україні.

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності* [1–2, 5, 7–12, 21–23, 28, 30]

Перелік запитань для самостійного опрацювання з теми 2.

1. Поняття дослідника, науковця, вченого, наукового працівника, наукової школи.
2. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів.
3. Порядок атестації наукових кадрів вищої кваліфікації.
4. Поняття, завдання, зміст та напрямки науково-дослідної діяльності студентів.
5. Науково-дослідна робота студентів у межах навчального процесу і поза ним.

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи* [18–23, 28, 30, 33]

Перелік запитань для самостійного опрацювання з теми 3.

1. Методи збору економічної інформації.
2. Методи обробки економічної інформації.
3. Методи проведення аналітичної роботи в економіці.
4. Методи планових розрахунків і обґрунтувань.
5. Методи прогнозування.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження* [3–4, 16, 18–20, 29]

Перелік запитань для самостійного опрацювання з теми 4.

1. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі.
2. Поняття, історія виникнення і види бібліотек.
3. Поняття і види бібліографічних джерел економічної інформації.
4. Форми обслуговування читачів у бібліотеці, інформаційно-пошуковий апарат

бібліотеки.

5. Використання в наукових дослідженнях Інтернет і автоматизованих інформаційно-пошукових систем.

Тема 5. *Проведення дипломного дослідження* [12, 14–15, 17, 23–24, 27, 31]

Перелік запитань для самостійного опрацювання з теми 5.

1. Опрацювання інформаційних джерел, збирання і обробка фактичного матеріалу.
2. Оформлення дипломної роботи.
3. Керівництво дипломною роботою, висновок наукового керівника і отримання допуску дипломної роботи до захисту.
4. Порядок підшивання дипломної роботи, подання її на зовнішнє рецензування.
5. Підготовка дипломної роботи до захисту і захист в екзаменаційній комісії.

Тема 6. *Підготовка наукових публікацій* [13–15, 17–19, 23–24, 31–32]

Перелік запитань для самостійного опрацювання з теми 6.

1. [Методика підготовки наукових публікацій до видання](#).
2. [Вимоги до оформлення рукописів](#), порядок надання грифів навчально-методичній літературі.
3. [Форми звітності при науковому дослідженні](#).
4. Техніка роботи з науковою літературою.
5. Вимоги державного стандарту до оформлення бібліографічного опису.

6.2. Тематика та зміст індивідуальної роботи

Вибір поняття для термінологічного аналізу та варіанта індивідуального завдання відбувається за останньою цифрою номера залікової книжки.

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності*

Термінологічний словник ключових понять з теми 1 [6, 18–20, 33].

1. Гіпотеза.
2. Доказ.
3. Закон.
4. Знання.
5. Ідея.
6. Наука.
7. Пізнання.
8. Раціональне пізнання.
9. Теорія.
10. Чуттєве пізнання.

Перелік індивідуальних завдань з теми 1.

Для спеціалізації "Менеджмент міжнародних авіаційних перевезень" [54–62, 85–102].

Підготуйте коротку біографію видатних вітчизняних авіаконструкторів, розкрийте їх основний внесок в розвиток авіації:

1. Антонов Олег Костянтинович.
2. Гаккель Яков Модестович.
3. Григорович Дмитро Павлович.
4. Ільюшин Сергій Володимирович.
5. Лавочкин Семен Олексійович.
6. Мікоян Артем Іванович.
7. Сікорський Ігор Іванович.
8. Сухой Павло Йосипович.
9. Туполев Андрій Миколайович.
10. Яковлев Олександр Сергійович.

Для спеціалізації "Менеджмент туристичної індустрії" [54–62, 63–77].

Підготуйте коротку біографію видатних вітчизняних державних та громадських діячів в сфері туризму, розкрийте їх основний внесок в розвиток туризму:

1. **Бойченко Віктор Кузьмович.**
2. **Квартальнов Валерій Олександрович.**
3. **Корнійчук Анатолій Васильович.**
4. **Самойлик Катерина Семенівна.**
5. **Скринник Володимир Іванович.**
6. **Смолій Валерій Андрійович.**
7. **Таряник Олександр Іванович.**
8. **Тронько Петро Тимофійович.**
9. **Федорченко Володимир Кирилович.**
10. **Цибух Валерій Іванович.**

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності*

Термінологічний словник ключових понять з теми 2 [1-2, 5, 7-12, 21-23, 28, 30].

1. Вчений.
2. Наукова (науково-дослідна) діяльність.
3. Наукова тема.
4. Наукова проблема.
5. Наукове дослідження.
6. Наукове питання.
7. Науковий напрямок.
8. Науковий працівник.
9. Науковий результат.
10. Науково-прикладний результат.

Перелік індивідуальних завдань з теми 2 [54-62, 63-77].

Підготуйте коротку біографію видатних зарубіжних економістів, розкрийте їх основний внесок в розвиток економічної науки:

1. Адам Сміт.
2. Альфред Маршалл.
3. Аристотель.
4. Давид Рікардо.
5. Джон Кеннет Гелбрейт.
6. Джон Мейнард Кейнс.
7. Карл Маркс і Фрідріх Енгельс.
8. Ксенофонт Афінський.
9. Уільям Петті.
10. Франсуа Кене.

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи*

Термінологічний словник ключових понять з теми 3 [18-23, 28, 30, 33].

1. Абстрагування.
2. Аналіз і синтез.
3. Експеримент.
4. Ідеалізація.
5. Індукція і дедукція.
6. Методологія, метод, методика дослідження.
7. Моделювання.
8. Спостереження, порівняння.
9. Узагальнення, вимірювання.
10. Формалізація.

Перелік індивідуальних завдань з теми 3 [54-62, 63-77].

Підготуйте коротку біографію видатних вітчизняних економістів, розкрийте їх основний внесок в розвиток економічної науки:

1. Білимович Олександр Дмитрович.
2. Бунге Микола Христианович.
3. Вернадський Іван Васильович.
4. Зібер Микола Іванович.
5. Орженцький Роман Михайлович.
6. Піхно Дмитро Іванович.
7. Слуцький Євген Євгенович.
8. Степанов Тихін Федорович.
9. Туган-Барановський Михайло Іванович.
10. Цехановецький Григорій Матвійович.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження*

Термінологічний словник ключових понять з теми 4 [3–4, 16, 18–20, 29].

1. Автоматизована інформаційно-пошукова система.
2. Автоматизована система наукових досліджень.
3. Бібліографія.
4. Бібліографічний посібник.
5. Бібліотека.
6. Бібліотечна картотека.
7. Бібліотечний каталог.
8. Інформаційно-пошукова мова.
9. Інформація.
10. Науковий документ.

Перелік індивідуальних завдань з теми 4 [54–62, 63–77].

Підготуйте коротку біографію видатних зарубіжних діячів в галузі менеджменту, розкрийте їх основний внесок в розвиток науки управління:

1. Анрі Файоль.
2. Арманд Фейгенбаум.
3. Гаррінгтон Емерсон.
4. Генрі Гантт.
5. Елтон Мейо.
6. Мері Паркер Фоллетт.
7. Пітер Друкер.
8. Рассел Акофф.
9. Френк і Ліліан Гілберти.
10. Фредерік Тейлор.

Тема 5. *Проведення дипломного дослідження*

Термінологічний словник ключових понять з теми 5 [12, 14–15, 17, 23–24, 27, 31].

1. Висновок.
2. Дипломна робота.
3. Екзаменаційна комісія.
4. Задачі дослідження.
5. Ілюстрація.
6. Мета дослідження.
7. Об'єкт дослідження.
8. Предмет дослідження.
9. Рецензія.
10. Таблиця.

Перелік індивідуальних завдань з теми 5 [54–62, 63–77].

Підготуйте коротку біографію видатних вітчизняних діячів в галузі менеджменту, розкрийте їх основний внесок в розвиток науки управління:

1. Бердянський Йосиф Менделеевич.
2. Богданов Олександр Олександрович.
3. Вітке Микола Андрійович.
4. Гастев Олексій Капітонович.
5. Глушков Віктор Михайлович.
6. Дунаєвський Федір Романович.
7. Єрманський Осип Аркадійович.
8. Канторович Леонід Віталійович.
9. Керженцев Платон Михайлович.
10. Розмірович Олена Федорівна.

Тема 6. *Підготовка наукових публікацій*

Термінологічний словник ключових понять з теми 6 [13–15, 17–19, 23–24, 31–32].

1. Видання.
2. Монографія.
3. Наукова доповідь.
4. Наукова публікація.
5. Наукова стаття.
6. Наукове видання.
7. Наукове фахове видання.
8. Науковий журнал.
9. Реферат.
10. Тези доповіді.

Перелік індивідуальних завдань з теми 6 [54–62, 63–77].

Підготуйте коротку біографію видатних діячів в галузі маркетингу, розкрийте основний внесок в його розвиток:

1. Гарі Армстронг.
2. Даніель Старч.
3. Джек Траут.
4. Жан-Жак Ламбен.
5. Ігор Ансофф.
6. Карл Ренборг.
7. Леві Штраус.
8. Малколм Мак-Дональд.
9. Фердінанд Порше.
10. Філіп Котлер.

6.3. Тематика та зміст науково-дослідної роботи

Індивідуальне навчально-дослідне завдання полягає в розробці курсантами навчального проекту з курсу, який включає пошук, систематизацію та аналіз інформації відповідно до поставлених завдань, а також визначених теми і об'єкту дослідження.

Вибір теми і об'єкта дослідження відбувається за сумою чотирьох останніх цифр номера залікової книжки, при цьому 37 об'єкту відповідає сума цифр, що дорівнює 0.

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності*

Завдання до теми 1.

Визначте актуальність теми: надайте коротку характеристику стану проблеми (теми дослідження) в Україні та світі, обґрунтуйте доцільність розробки теми для розвитку авіаційної (туристичної) галузі.

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності*

Завдання до теми 2.

Визначте об'єкт і предмет, мету і задачі дослідження.

Об'єкт дослідження – авіакомпанія або туристичне агентство.

Предмет дослідження – один з аспектів управління, який підлягає дослідженню в межах визначеного об'єкту.

Мета дослідження – вдосконалити (підвищити ефективність) ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження).

Розвивається і конкретизується мета в задачах дослідження:

- дослідити діяльність ... (об'єкта дослідження) та особливості ... (предмета дослідження) в ньому;

- виявити проблеми та недоліки ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження);

- запропонувати шляхи вдосконалення ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження).

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи*

Завдання до теми 3.

Оформіть перший розділ проекту.

Розділ 1. Дослідження діяльності ... (об'єкта дослідження) та ... (предмета дослідження) в ньому

Надайте коротку характеристику об'єкта і предмета дослідження:

– власність, організаційно-правова форма, галузева належність, коли і ким заснований, місцезнаходження, матеріально-технічна база, основні економічні показники за звітний період, чисельність працюючих, схема структури апарату управління, перелік основних конкурентів об'єкта дослідження;

– сутність та особливості предмета дослідження в авіаційній (туристичній) галузі.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження*

Завдання до теми 4.

Оформіть другий розділ проекту.

Розділ 2. Аналіз проблем та недоліків ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження)

Сформулюйте систему методів, які будуть використані при проведенні дослідження, надайте їх коротку характеристику.

За допомогою визначених методів виявіть існуючі проблеми предмету дослідження на об'єкті дослідження.

Тема 5. *Проведення дипломного дослідження*

Завдання до теми 5.

Розділ 3. Шляхи вдосконалення ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження)

Оформіть третій розділ проекту.

Дослідіть сучасні підходи до розв'язання існуючих проблем предмету дослідження на об'єкті дослідження, аргументуйте доцільність впровадження одного або декількох з них на об'єкті дослідження.

Тема 6. *Підготовка наукових публікацій (2 год.)*

Завдання до теми 6.

Зробіть висновки за результатами проведених досліджень (по одному висновку за кожним з розділів проекту).

Наведіть перелік використаних джерел інформації: законодавчі та нормативно-правові акти, книги, свіжі статті з журналів та матеріали Інтернет (не менше 10 джерел).

Теми індивідуальних навчально-дослідних завдань (навчальних проектів):

1. Вдосконалення організаційної структури управління підприємством.
2. Вдосконалення стратегічного планування на підприємстві.

3. Вдосконалення тактичного планування на підприємстві.
4. Вдосконалення оперативного планування на підприємстві.
5. Вдосконалення системи підбору кадрів на підприємстві.
6. Вдосконалення системи підвищення кваліфікації кадрів на підприємстві.
7. Вдосконалення системи документообігу на підприємстві.
8. Вдосконалення організації діловодства на підприємстві.
9. Вдосконалення системи інформаційного забезпечення менеджера підприємства.
10. Підвищення ефективності використання технічних засобів управління на підприємстві.
11. Вдосконалення системи оплати праці на підприємстві.
12. Вдосконалення системи матеріального стимулювання персоналу підприємства.
13. Вдосконалення системи нематеріального стимулювання персоналу підприємства.
14. Вдосконалення комунікаційно-інформаційних аспектів розпорядчої діяльності менеджера на підприємстві.
15. Вдосконалення соціально-психологічного клімату на підприємстві.
16. Вдосконалення системи соціального захисту працівників підприємства.
17. Вдосконалення системи розподілу праці на підприємстві.
18. Вдосконалення організації робочих місць менеджерів підприємства.
19. Вдосконалення умов праці менеджерів підприємства.
20. Вдосконалення режиму праці менеджерів підприємства.
21. Вдосконалення організації управлінської праці на підприємстві.
22. Вдосконалення цінової політики підприємства.
23. Вдосконалення системи обслуговування клієнтів підприємства.
24. Підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку послуг.
25. Вдосконалення системи продажу продукції на підприємстві.
26. Вдосконалення системи просування послуг підприємства на ринку.
27. Вдосконалення рекламної діяльності підприємства.
28. Вдосконалення системи прийняття управлінських рішень на підприємстві.
29. Вдосконалення системи контролю за виконанням управлінських рішень на підприємстві.
30. Вдосконалення процесу делегування повноважень на підприємстві.
31. Вдосконалення процесу планування особистої роботи менеджера підприємства.
32. Вдосконалення організації проведення ділових нарад на підприємстві.
33. Вдосконалення організації проведення ділових переговорів менеджерами підприємства.
34. Вдосконалення системи управління якістю на підприємстві.
35. Підвищення ефективності функціонування операційної системи підприємства.
36. Вдосконалення системи матеріально-технічного забезпечення підприємства.
37. Вдосконалення корпоративної культури на підприємстві.

Об'єкти індивідуальних навчально-дослідних завдань (навчальних проєктів) для авіаційних менеджерів – авіаційні компанії України [50–53, 103–141]:

1. Авіакомпанія "Авіалінії Антонова" Державного підприємства «Антонов».
2. Авіакомпанія "Авіалінії Візз Ейр Україна".
3. Авіакомпанія "АЕРОДЖЕТ".
4. Авіакомпанія "АероСвіт".
5. Авіакомпанія "Авіатранс К".
6. Авіакомпанія "АЕРОСТАР".

7. Авіакомпанія "Аеро-Чартер".
8. Авіакомпанія "Бізнес Авіація".
9. Авіакомпанія "БІЗНЕС ДЖЕТ ТРЕВЕЛ".
10. Авіакомпанія "Браво".
11. Авіакомпанія "Буковина".
12. Авіакомпанія "Ветеран".
13. Авіакомпанія "Глобал Ейр Компані".
14. Авіакомпанія Державного підприємства обслуговування повітряного руху України «Украерорух»
15. Авіакомпанія "Дніпроавіа".
16. Авіакомпанія "Донбасаеро".
17. Авіакомпанія "ЕЙР ОНІКС".
18. Авіакомпанія "ІСД АВІА".
19. Авіакомпанія "Колумбус".
20. Авіакомпанія "Конкордавіа".
21. Авіакомпанія "Константа".
22. Авіакомпанія "Марс РК".
23. Авіакомпанія "Міжнародні Авіалінії України".
24. Авіакомпанія "Миколаїв-Аеро".
25. Авіакомпанія "Мотор Січ".
26. Авіакомпанія "Південні авіалінії".
27. Авіакомпанія "Роза вітрів".
28. Авіакомпанія "Україна".
29. Авіакомпанія "Україна-АероАльянс".
30. Авіакомпанія "Українсько-середземноморські авіалінії".
31. Авіакомпанія "Універсал-Авіа" (АР Крим).
32. Авіакомпанія "УРГА".
33. Авіакомпанія "Центр ділової авіації".
34. Авіакомпанія "ЧЕЛЕНДЖ АЕРО УКРЕЙН".
35. Авіакомпанія "Херсон-Авіа".
36. Авіакомпанія "ХОРС".
37. Авіакомпанія "ЮТейр-Україна".

Об'єкти індивідуальних навчально-дослідних завдань (навчальних проєктів) для менеджерів туристичного спрямування – туристичні агентства м. Кіровограда [50–53, 142–155]:

1. [Bonami Grand.](#)
2. [Tour RIVIERA.](#)
3. [Аква-Тур.](#)
4. [Акіта-тур.](#)
5. Анастасія.
6. [Атлантик-тур.](#)
7. Ацинус.
8. [Бон Вояж Групп.](#)
9. Бюро путешествий «Юлия».
10. ВОТур.
11. Вокруг света.
12. Всесвіт-Тур (г. Кіровоград).
13. Вулеву Вояж.
14. Гавана (г. Кіровоград).
15. ДримЛенд.
16. Інтеркомплект.
17. Интурист-Кіровоград.
18. Журавель-Люкстранс.

19. Кировоградтурист, Кировоградское бюро путешествий и экскурсий.
20. Магазин горящих путёвок в Кировограде.
21. Макси Тур.
22. Мелодия-тур.
23. Меридиан.
24. Мидас-Тур.
25. ОК.
26. Романтик-тур.
27. Роял Тревел.
28. Сам (г. Кировоград).
29. СПУТНИК-Кировоград.
30. Таурис.
31. ТММ Экспресс.
32. Турагентство.
33. Формула отдыха.
34. Форте-В.
35. Царское путешествие.
36. ЧП Нехаева Я.А.
37. ЯЙЛА.

Вимоги до змісту та оформлення навчального проекту

Навчальний проект оформлюється у вигляді реферату, який повинен містити:

- титульний лист (додаток А);
- зміст;
- вступ: актуальність теми, об'єкт і предмет дослідження, мета і задачі дослідження;
- основну частину з 3 розділів;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (при необхідності).

При обробці інформації необхідно намагатися максимально систематизувати матеріал у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків. Загальний обсяг розділу проекту, що відповідає одній темі, – 1-5 сторінок друкованого тексту.

Зовнішній вигляд та якість оформлення навчального проекту є одним з показників професіоналізму майбутнього менеджера, тому приймається до уваги при його оцінюванні.

Проект друкують на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через полуторний міжрядковий інтервал. При комп'ютерному наборі використовують шрифт Times New Roman текстового редактора Word, розмір 14, звичайної жирності. Текст друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25-30 мм, праве – 10-15 мм, верхнє і нижнє – 15-20 мм.

Заголовки структурних частин навчального проекту ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ друкують жирним шрифтом великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів, пунктів друкують жирним шрифтом маленькими літерами (крім першої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовками і текстом має становити 2-3 інтервали.

Кожну структурну частину проекту слід починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул, додатків подають арабськими літерами без знаку №.

Нумерацію сторінок без крапки після неї розміщують в правому верхньому куті аркуша.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Номер розділу розміщують після слова РОЗДІЛ, після номеру крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера

підрозділу має стояти крапка, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Приклад оформлення заголовків розділів та підрозділів:

РОЗДІЛ 1 НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Еволюція поглядів на комунікаційний процес. Сутність та складові процесу маркетингових комунікацій

На всі рисунки, таблиці, формули й додатки обов'язково повинні бути **посилання в тексті** (наприклад: Система управління рекламною діяльністю наводиться на рис. 1.1 (або в табл. 2.3)). Рисунки, таблиці й формули необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Рисунки і таблиці, які розташовані на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок і розміщують таким чином, щоб їх можна було читати без обертання тексту або з обертанням за годинниковою стрілкою.

Всі **рисунки** повинні мати назву, яку розміщують після номера, симетрично до ілюстрації. Будь-які ілюстрації (рисунки, схематичні графіки, діаграми, карти тощо) позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням тих, що розміщують у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера рисунку, між якими ставлять крапку.

Наприклад: Рис. 2.3. (третій рисунок другого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують безпосередньо під ілюстрацією.

Приклад оформлення рисунку:

Рис. 1.1. Система управління рекламною діяльністю

Таблиця є способом подання інформації, при якому цифровий або текстовий матеріал групується в рядки і графи, відокремлені одна від іншої вертикальними та горизонтальними лініями.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують починаючи з великої літери жирним шрифтом симетрично до тексту. Усі наведені в таблицях дані мають бути достовірними, однорідними і такими, що можуть зіставлятися.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують виконаний курсивом напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці має складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: *Таблиця 1.2* (друга таблиця першого розділу).

При переносі частини таблиці на інший аркуш слово "Таблиця" і її номер вказують один раз над першою частиною таблиці, над іншою частиною пишуть – *Продовження табл. 1.2*. Переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюють в кожній частині таблиці її

головку і боковик. При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки - з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 1.1

**Аналіз кадрового складу спільного ЗАТ
„Авіакомпанія „Міжнародні авіалінії України” у 2011-2012 роках**

№ з/п	Категорії працівників	2011 р., чол.	2012 р., чол.	Абс. відх. (+;-), чол.	Темп росту (скорочення), %
1.	Адміністративно-управлінський персонал	13	12	-1	-8
2.	Льотний склад	67	64	-3	-4
3.	Технічний персонал	308	305	-3	-1
4.	Всього працівників	388	381	-7	-2

Формули вирівнюють по ширині тексту і нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номеру формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул ставлять біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Переносити формули на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формули на знакові операції множення, застосовують знак "x".

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів розміщують безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони йдуть у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

Вище і нижче формули потрібно залишати не менше одного вільного рядка. Формули, що йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою. Приклад оформлення формули:

$$I = \sum_{i=1}^n k_i b_i, \quad (1.1)$$

де k_i – вага критерію;

b_i – бальна оцінка іміджу за критерієм;

i – номер критерію для оцінювання іміджу, $i = \overline{1, n}$;

n – кількість критеріїв.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Перед початком додатків на окремому аркуші друкують великими літерами слово “ДОДАТКИ”. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток А.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи і підрозділи, які слід нумерувати в межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; Г.3.1 - підрозділ 3.1 додатка Г.

Ілюстрації, таблиці та формули, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рис. Г.3 - третій рисунок додатка Г; таблиця А.2 - друга таблиця додатка А; формула (А.1) - перша формула додатка А.

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, їх нумерують, наприклад: рис. А.1, таблиця А.1, формула (В.1).

При підготовці навчального проекту необхідно давати **посилання на джерела**, які використовувалися. Посилання в тексті слід позначати номерами джерел, за якими вони зазначені у "Списку використаних джерел". Їх виділяють квадратними дужками. Наприклад: "...у працях [1-3, 7, 23] приділено особливу увагу дослідженням цього аспекту проблеми".

Якщо наводять цитату або статистичні дані з джерела з великою кількістю сторінок, крім номера зазначають сторінку, де взята цитата, наприклад: "...на думку американського фахівця Ф. Котлера доцільно виділити такі етапи проведення маркетингового дослідження [43, с. 234]...".

Посилання на рисунки, таблиці, формули й додатки в роботі вказують їх порядковим номером, наприклад: "на рис. 2.3 можна побачити ..."; "у табл. 1.3 ..."; "розрахуємо за формулою (2.1) ...", "... наведено у додатку Б". У повторних посиланнях на рисунки, таблиці, формули й додатки треба вживати скорочене слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.1".

Відомості про джерела, які включені до **списку використаних джерел** (не менше 10 найменувань), необхідно подавати згідно вимог державного стандарту. З прикладами оформлення бібліографічного опису в "Списку використаних джерел" можна ознайомитись в розділі 11 "Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни".

При підготовці індивідуального навчально-дослідного завдання рекомендується використовувати **матеріали глобальної мережі Internet**, наведені в розділі 11 "Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни" [34–155].

7. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ МОДУЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ КУРСУ (МОДУЛЬНО-ЗАЛІКОВИЙ ПЛАН)

Структура залікових модулів навчальної діяльності за змістовими модулями курсу (модульно-заліковий план) для денної і заочної форм навчання наводиться в табл. 7.1, 7.2.

Таблиця 7.1

Структура залікових модулів навчальної діяльності за змістовими модулями курсу (модульно-заліковий план) (денна форма навчання)

Змістові модулі	Темати	Залікові модулі (за видами робіт) та розподіл балів, що присвоюються курсантам				
		Аудиторні		Позааудиторні (СПС)		
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3	ЗкМ4	ЗкМ5
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Наукова робота

		Експрес-контроль знань лекційного матеріалу	Поточне діагностичне тестування	Поточне письмове опитування	Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ	Опрацювання питань самостійної підготовки	Виконання творчих завдань (задач/вправ)	Термінологічний аналіз ключових понять	Виконання індивідуальних завдань	Виконання навчального проекту	Захист навчального проекту	навчальної діяльності курсанта Сума балів за видами
ЗМ1	T1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T2	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T3	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Модульний контроль 1												
ЗМ2	T4	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T5	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T6	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Модульний контроль 2												
Підсумковий контроль												

www.klapanau.k.ua

Таблиця 7.1

**Структура залікових модулів
навчальної діяльності за змістовими модулями курсу
(модульно-заліковий план)
(заочна форма навчання)**

Модулі	Залікові модулі (за видами робіт) та розподіл балів, що присвоюються слухачам					Сума балів
	<i>Аудиторна робота</i>		<i>Самостійна підготовка (СРС)</i>			
	ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3, ЗкМ4, ЗкМ5			
	<i>Лекційні заняття</i>	<i>Практичні заняття</i>	<i>Виконання модульної контрольної роботи</i>			

	Змістові модулі, теми	Оглядово-установочна лекція (відвідування, конспектування, активність, мислення, засвоєння)	Установочно-консультативне практичне заняття (відвідування, записування, активність, мислення, засвоєння)	Письмове опитування	Діагностичне тестування	Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ	Виконання творчих завдань (задач/вправ)	за видами навчальної діяльності слухача заочної форми навчання
1	1 (1-3)	5	5	10	10	10	10	50
2	2 (4-6)	5	5	10	10	10	10	50
Всього балів з курсу		10	10	20	20	20	20	100
Підсумковий контроль								

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні курсу використовуються наступні методи навчання:

8.1. Аудиторні методи навчання:

8.1.1. Лекційні:

- ◆ конспектування лекцій.

8.1.2. Практичні:

- ◆ діагностування якості навчальної діяльності:

- за груповими завданнями самостійної підготовки:

- засвоєння знань лекційного матеріалу (експрес-контроль);

- опрацювання питань самостійної підготовки;

• за індивідуальними завданнями самостійної підготовки (виконання домашньої контрольної роботи):

- аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

- виконання індивідуальних завдань;

- реферування наукових статей з проблематики курсу;

- підготовка наукових робіт;

- ◆ проведення контрольних заходів (поточний, модульний, підсумковий контроль):

- діагностичне тестування;

- письмове опитування;

- розв'язання типових задач/ситуаційних вправ;

- рішення творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ);

- ◆ поточне консультування з проблематики курсу.

8.2. Методи самостійної підготовки:

- ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до лекційних занять;

◆ вивчення (опрацювання та конспектування) теоретичного навчального матеріалу для самостійної підготовки;

- ◆ аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

◆ виконання індивідуальних завдань (аналітичних записок, оглядів, повідомлень, анотацій, аналізів, тематичних рефератів, розробка схем, моделей, структур тощо);

- ◆ участь в діяльності наукових гуртків і проблемних науково-дослідних груп профільного спрямування;
- ◆ участь у проведенні науково-дослідних робіт з проблематики курсу;
- ◆ реферування наукових статей з проблематики курсу;
- ◆ підготовка наукових робіт (доповідей, тез доповідей на конференцію, наукових статей, робіт на конкурс тощо);
- ◆ участь у науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах тощо;
- ◆ виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань/навчальних проєктів;
- ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до проведення контрольних робіт:
 - тестових завдань;
 - контрольних питань;
 - типових задач/ ситуаційних вправ;
 - творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

9.1. Перелік контрольних питань з курсу

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності* (2 год.)

Перелік контрольних питань з теми 1.

1. Поняття і функції науки.
2. Структура процесу наукового пізнання.
3. Науковий понятійний апарат.
4. Складові компоненти наукової теорії.
5. Загальна класифікація наук.
6. Історія розвитку науки.
7. Етапи становлення, поняття, загальна мета та принципи економічної науки.
8. Класифікація економічних наук і навчальних дисциплін, структура знань в них.
9. Національні та державні науково-технічні програми.
10. Основні напрямки сучасних економічних досліджень в Україні.

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності* (2 год.)

Перелік контрольних питань з теми 2.

1. Поняття, мета і особливості науково-дослідної діяльності.
2. Класифікація об'єктів наукового дослідження.
3. Класифікація наукових досліджень.
4. Етапи наукового дослідження.
5. Організація наукової діяльності в Україні.
6. Поняття дослідника, науковця, вченого, наукового працівника, наукової школи.
7. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів.
8. Порядок атестації наукових кадрів вищої кваліфікації.
9. Поняття, завдання, зміст та напрямки науково-дослідної діяльності студентів.
10. Науково-дослідна робота студентів у межах навчального процесу і поза ним.

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи* (2 год.)

Перелік контрольних питань з теми 3.

1. Поняття про методологію наукових досліджень.
2. Поняття методів та техніки наукових досліджень.
3. Методи емпіричного дослідження.
4. Методи теоретичного дослідження.
5. Емпірико-теоретичні методи дослідження.
6. Методи збору економічної інформації.
7. Методи обробки економічної інформації.
8. Методи проведення аналітичної роботи в економіці.
9. Методи планових розрахунків і обґрунтувань.

10. Методи прогнозування.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження* (2 год.)

Перелік контрольних питань з теми 4.

1. Поняття, роль, функції та види інформації у проведенні наукових досліджень.
2. Економічна інформація, її класифікація та призначення у науково-дослідному процесі.
3. Вибір об'єкта обстеження та визначення системи показників, що підлягають збору в процесі спостереження.
4. Організація збору і документальне оформлення інформації.
5. Порядок обробки інформації в економічних дослідженнях.
6. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі.
7. Поняття, історія виникнення і види бібліотек.
8. Поняття і види бібліографічних джерел економічної інформації.
9. Форми обслуговування читачів у бібліотеці, інформаційно-пошуковий апарат бібліотеки.
10. Використання в наукових дослідженнях Інтернет і автоматизованих інформаційно-пошукових систем.

Тема 5. *Проведення дипломного дослідження* (2 год.)

Перелік контрольних питань з теми 5.

1. Мета і задачі дипломної роботи.
2. Основні етапи виконання та вимоги до дипломної роботи.
3. Вибір напрямку та затвердження теми дипломної роботи.
4. Визначення об'єкту та предмету дипломної роботи, складання робочого плану дослідження.
5. Зміст та обсяги дипломної роботи.
6. Опрацювання інформаційних джерел, збирання і обробка фактичного матеріалу.
7. Оформлення дипломної роботи.
8. Керівництво дипломною роботою, висновок наукового керівника і отримання допуску дипломної роботи до захисту.
9. Порядок підшивання дипломної роботи, подання її на зовнішнє рецензування.
10. Підготовка дипломної роботи до захисту і захист в екзаменаційній комісії.

Тема 6. *Підготовка наукових публікацій* (2 год.)

Перелік контрольних питань з теми 6.

1. Поняття, функції і види наукових публікацій.
2. Вимоги до видавничого оформлення наукових видань, визначення їх обсягу.
3. Особливості наукових публікацій для здобувачів наукових ступенів.
4. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді.
5. Реферат, доповідь, книги.
6. [Методика підготовки публікацій до видання.](#)
7. [Вимоги до оформлення рукописів](#), порядок надання грифів навчально-методичній літературі.
8. [Форми звітності при науковому дослідженні.](#)
9. Техніка роботи з науковою літературою.
10. Вимоги державного стандарту до оформлення бібліографічного опису.

9.2. Комплект тестових завдань з курсу

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності* (2 год.)

Тестові завдання для контролю якості знань з теми 1.

1. Скільки виділяють рівнів наукового пізнання:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

2. Відображення в мозку людини властивостей предметів чи явищ об'єктивного світу, які сприймаються його органами чуття, називається:

1. Відчуття.
2. Сприйняття.
3. Представлення.
4. Уявлення.

3. Систематизація різних представлень в мозку людини, об'єднання їх у цілісну картину образів, називається:

1. Відчуття.
2. Сприйняття.
3. Представлення.
4. Уявлення.

4. Первинним поняттям при формуванні наукових знань є:

1. Гіпотеза.
2. Теорія.
3. Ідея.
4. Закон.

5. Найбільш високою формою узагальнення і систематизації знань, що дає цілісне уявлення про закономірності та суттєві зв'язки дійсності, є:

1. Гіпотеза.
2. Теорія.
3. Ідея.
4. Закон.

6. Скільки галузей наук існує в Україні:

1. 25.
2. 27.
3. 32.
4. 44.

7. Де зародилася економічна наука:

1. В Єгипті.
2. В Середній Азії.
3. В Римській імперії.
4. В Греції.

8. Яка наука займається дослідженням економічних процесів у домашніх господарствах, на підприємствах і в організаціях:

1. Економічна теорія.
2. Макроекономіка.
3. Мікроекономіка.
4. Мезоекономіка.

9. На скільки груп поділяють всі економічні науки:

1. 4.
2. 6.
3. 8.
4. 10.

10. Яким Законом України визначені головні напрями розвитку науки і техніки на період до 2020 р.:

1. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки.
2. Про наукову і науково-технічну діяльність.
3. Про науково-технічну інформацію.

4. Про вищу освіту.

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності* (2 год.)

Тестові завдання для контролю якості знань з теми 2.

1. Що є найбільшою структурною одиницею наукового напрямку:

1. Комплексна наукова проблема.
2. Наукова проблема.
3. Наукова тема.
4. Наукове питання.

2. Що є найменшою структурною одиницею наукового напрямку:

1. Комплексна наукова проблема.
2. Наукова проблема.
3. Наукова тема.
4. Наукове питання.

3. Які наукові дослідження виділяють в залежності від методів дослідження:

1. Довгострокові та короткострокові.
2. Теоретичні, теоретико-експериментальні та експериментальні.
3. Фундаментальні, прикладні та розробки.
4. Держбюджетні, госпдоговірні та нефінансовані.

4. Які наукові дослідження виділяють в залежності від сфери використання результатів дослідження:

1. Довгострокові та короткострокові.
2. Теоретичні, теоретико-експериментальні та експериментальні.
3. Фундаментальні, прикладні та розробки.
4. Держбюджетні, госпдоговірні та нефінансовані.

5. Очікуваний кінцевий результат, що визначає загальну спрямованість дослідження, називається:

1. Мета дослідження.
2. Задача дослідження.
3. Об'єкт дослідження.
4. Предмет дослідження.

6. Фрагмент дійсності, на який спрямована пізнавальна діяльність дослідника, називається:

1. Мета дослідження.
2. Задача дослідження.
3. Об'єкт дослідження.
4. Предмет дослідження.

7. Хто формує державну політику в сфері наукової діяльності:

1. Міністерство освіти і науки України.
2. Верховна Рада України.
3. Кабінет Міністрів України.
4. Держінформнауки України.

8. Хто реалізує державну політику в сфері наукової діяльності:

1. Міністерство освіти і науки України.
2. Верховна Рада України.
3. Кабінет Міністрів України.
4. Держінформнауки України.

9. На скільки секторів ділиться наука в Україні:

1. 5.
2. 6.
3. 7.
4. 8.

10. Повноваження з підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Україні виконує:

1. Вища атестаційна комісія.

2. Атестаційна комісія.
3. Атестаційна колегія.
4. Вища атестаційна колегія.

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи* (2 год.)

Тестові завдання для контролю якості знань з теми 3.

1. Який метод є фундаментальним, узагальненим методом пізнання дійсності:

1. Логічний метод.
2. Математичний метод.
3. Діалектичний метод.
4. Історичний метод.

2. На скільки груп поділяються всі методи наукових досліджень:

1. 2.
2. 3.
3. 4.
4. 5.

3. На скільки груп поділяються загальнонаукові методи досліджень:

1. 2.
2. 3.
3. 4.
4. 5.

4. На скільки груп поділяються спеціальні методи досліджень, що використовують в економічних науках:

1. 2.
2. 3.
3. 4.
4. 5.

5. Що відноситься до методів емпіричних досліджень:

1. Спостереження.
2. Абстрагування.
3. Ідеалізація.
4. Формалізація.

6. Що відноситься до емпірико-теоретичних методів:

1. Експеримент.
2. Моделювання.
3. Порівняння.
4. Логічні методи.

7. Що відноситься до методів теоретичних досліджень:

1. Аналіз і синтез.
2. Порівняння.
3. Математичні методи.
4. Індукція і дедукція.

8. До якої групи спеціальних методів відноситься групування:

1. Методів проведення аналітичної роботи.
2. Методів збору інформації.
3. Методів планових розрахунків і обґрунтувань.
4. Методів обробки інформації.

9. До якої групи спеціальних методів відносяться фотографування і хронометраж:

1. Методів збору інформації.
2. Методів прогнозування.
3. Методів планових розрахунків і обґрунтувань.
4. Методів обробки інформації.

10. До якої групи спеціальних методів відноситься метод експертних оцінок:

1. Методів планових розрахунків і обґрунтувань.
2. Методів прогнозування.

3. Методів обробки інформації.
4. Методів проведення аналітичної роботи.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження (2 год.)*

Тестові завдання для контролю якості знань з теми 4.

1. Яку інформацію розрізняють за ступенем наукової новизни:

1. Природньонаукову, техніко-технологічну, економічну і соціально-політичну.
2. Теоретичну, стратегічну, тактичну і оперативну.
3. Повідомлювану і управлінську.
4. Нову і релевантну.

2. Яку інформацію розрізняють за призначенням:

1. Природньонаукову, техніко-технологічну, економічну і соціально-політичну.
2. Теоретичну, стратегічну, тактичну і оперативну.
3. Повідомлювану і управлінську.
4. Нову і релевантну.

3. До первинних наукових документів відносяться:

1. Бібліографічні видання.
2. Дисертації.
3. Каталоги.
4. Картотеки.

4. До вторинних наукових документів відносяться:

1. Довідкова література.
2. Книги.
3. Статті.
4. Монографії.

5. Оберіть вид вибірки, якого в статистиці не існує:

1. Типова вибірка.
2. Механічна вибірка .
3. Випадкова вибірка.
4. Абсолютна вибірка.

6. Визначте правильну послідовність проведення первинної суцільної обробки матеріалу:

1. Оцінка придатності інформації; перевірка достовірності і значущості інформації; співставлення інформації; систематизація матеріалу; побудова попередніх і остаточних висновків.

2. Систематизація матеріалу; оцінка придатності інформації; перевірка достовірності і значущості інформації; співставлення інформації; побудова попередніх і остаточних висновків.

3. Систематизація матеріалу; побудова попередніх і остаточних висновків оцінка придатності інформації; перевірка достовірності і значущості інформації; співставлення інформації.

4. Перевірка достовірності і значущості інформації; співставлення інформації; оцінка придатності інформації; систематизація матеріалу; побудова попередніх і остаточних висновків.

7. Скільки етапів включає проведення економічного аналізу:

1. 1.
2. 2.
3. 3.
4. 4.

8. Брошури і книги з економічних питань, призначені для реклами серед широкого кола читачів, відносяться до:

1. Науково-популярної літератури.

2. [Науково-дослідної](#) літератури.

3. Навчальної літератури.

4. Довідкової літератури.

9. Монографії і збірники статей відносяться до:

1. Науково-популярної літератури.

2. [Науково-дослідної](#) літератури.

3. Навчальної літератури.

4. Довідкової літератури.

10. Список наявних у бібліотеці видань, який розкриває склад та зміст бібліотечного фонду і сприяє його кращому використанню, називається:

1. Інформаційно-пошукова мова.

2. Бібліографічний посібник.

3. Картотека.

4. Каталог.

Тема 5. Проведення дипломного дослідження (2 год.)

Тестові завдання для контролю якості знань з теми 5.

1. Зображення, яке супроводжує, доповнює і наочно пояснює текст, називається:

1. Таблиця.

2. Ілюстрація.

3. Рецензія.

4. Висновок.

2. Способом раціонального, компактного, наочного викладення систематизованої інформації про досліджуваний об'єкт у цифровій формі та у певному порядку розміщення є:

1. Таблиця.

2. Ілюстрація.

3. Рецензія.

4. Висновок.

3. Підприємство авіаційної або туристичної галузі є:

1. Метою дипломної роботи.

2. Завданням дипломної роботи.

3. Об'єктом дипломної роботи.

4. Предметом дипломної роботи.

4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства авіаційної або туристичної галузі

є:

1. Метою дипломної роботи.

2. Завданням дипломної роботи.

3. Об'єктом дипломної роботи.

4. Предметом дипломної роботи.

5. Скільки інформаційних джерел повинно бути опрацьовано при виконанні дипломної роботи:

1. Не менше 25.

2. Не менше 50.

3. Не менше 75.

4. Не менше 100.

6. Який розмір шрифту та міжрядковий інтервал використовують при комп'ютерному наборі дипломної роботи:

1. Розмір шрифту 10, одинарний міжрядковий інтервал.

2. Розмір шрифту 12, полуторний міжрядковий інтервал.

3. Розмір шрифту 14, полуторний міжрядковий інтервал.

4. Розмір шрифту 16, двійний міжрядковий інтервал.

7. Якою літерою української абетки заборонено позначати додатки до дипломної роботи:

1. З.

2. К.
3. М.
4. Н.

8. З скількох розділів складається основна частина дипломної роботи:

1. 1.
2. 2.
3. 3.
4. 4.

9. Де відбувається захист дипломних робіт на освітньо-кваліфікаційному рівні спеціаліста:

1. У кваліфікаційній комісії.
2. У атестаційній комісії.
3. У екзаменаційній комісії.
4. У випускній комісії.

10. Доповідь на захисті дипломної роботи відбувається в межах:

1. 7 хв.
2. 10 хв.
3. 15 хв.
4. 20 хв.

Тема 6. Підготовка наукових публікацій (2 год.)

Тестові завдання для контролю якості знань з теми 6.

1. До наукових неперіодичних видань відносяться:

1. Наукові журнали.
2. Збірники наукових праць.
3. Підручники.
4. Наукові брошури.

2. За якої умови наукові фахові видання можуть бути включені до Переліку наукових фахових видань України:

1. Тираж не менше 50 примірників.
2. Тираж не менше 100 примірників.
3. Тираж не менше 200 примірників.
4. Тираж не менше 500 примірників.

3. Скільки штатних докторів наук з відповідної галузі повинно бути у складі редакційної колегії наукового фахового видання, включеного до Переліку наукових фахових видань України:

1. Не менше одного.
2. Не менше двох.
3. Не менше трьох.
4. Не менше чотирьох.

4. Яка мінімальна кількість публікацій для здобувача наукового ступеня кандидата наук у наукових фахових видання, включених до Переліку наукових фахових видань України:

1. Не менше трьох.
2. Не менше п'яти.
3. Не менше шести.
4. Не менше семи.

5. Короткий виклад змісту одного або декількох джерел з певної теми називається:

1. Тези доповіді.
2. Реферат.
3. Стаття.
4. Монографія.

6. Наукова праця з поглибленим вивченням однієї або декількох (тісно пов'язаних між собою) тем називається:

1. Теза доповіді.

2. Реферат.

3. Стаття.

4. Монографія.

7. Непівофіційна бесіда за завчасно підготовленими доповідями і виступами експромтом називається:

1. Нарада.

2. Колоквіум.

3. Симпозіум.

4. Конференція.

8. Навчальне видання, що містить систематизований виклад змісту навчальної дисципліни, називається:

1. Підручник.

2. Навчальний посібник.

3. Монографія.

4. Стаття.

9. Які існують методичні прийоми викладу наукового матеріалу:

1. Випадковий, механічний, типовий, серійний.

2. Послідовний, цілісний, вибірковий.

3. Абсолютний, відносний.

4. Первинний, вторинний.

10. Однією з форм звітності за результатами наукового дослідження є:

1. УДК.

2. ББК.

3. Авторський аркуш.

4. Аналітична записка.

9.3. Комплект типових задач/ситуаційних вправ з курсу

Умова типової задачі.

Для реалізації наукового проекту потрібно придбати експериментальне обладнання вартістю 100 тис. грн. Раді директорів необхідно прийняти рішення щодо можливих джерел фінансування проекту. Методом експертних оцінок потрібно визначити значущість наступних джерел фінансування:

- самофінансування;

- лізинг;

- кредитування;

- акціонування.

Метод експертних оцінок застосовують для аналізу у випадках, коли немає достатньої інформації для дослідження економічного явища, процесу, і виявлення факторів, що викликали відхилення. Він передбачає використання при розв'язанні аналітичних задач професійного досвіду та інтуїції спеціалістів.

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності* (2 год.)

Типові задачі/ситуаційні вправи з теми 1 [25-26].

Скласти *матриці індивідуальних і групових переваг*.

Кожний експерт заповнює *матрицю індивідуальних переваг* (табл. 1); далі за допомогою *методів парних зрівнянь і ранжування* визначає ранги значущості кожного з n джерел фінансування ω_i , $i = \overline{1,4}$:

ω_1 – самофінансування (С);

ω_2 – лізинг (Л);

ω_3 – кредитування (К);

ω_4 – акціонування (А).

Використовуємо такі правила заповнення матриці індивідуальних переваг:

- якщо джерело більше підходить, більш значуще ($\omega_i^* \gg \omega_j$), то $r = 1$;

- якщо джерело менш значуще ($\omega_i^* \ll \omega_i$), то $r = 0$;
- якщо джерела рівні за значущістю ($\omega_i^* \approx \omega_i$), то $r = 0,5$.

Таблиця 1

Матриця індивідуальних переваг

Джерела фінансування		ω_1	ω_2	ω_3	ω_4	Σr	R	$R_{сер}$
С	ω_1^*		0	1	0	1	4	4
Л	ω_2^*	1		0,5	0	1,5	2; 3	2,5
К	ω_3^*	0	0,5		1	1,5	2; 3	2,5
А	ω_4^*	1	1	0		2	1	1

Згідно виставленим експертом № 1 пріоритетам, значущість джерел наступна:

- 1-е місце – акціонування;
- 2 і 3-є місця – лізинг, кредитування;
- 4-е місце – самофінансування.

Складаємо *матрицю групових переваг* для групи експертів, $m=5$. Ранги експертів (R_j , $j = \overline{1,5}$) визначаються наступним чином:

- експерт №1 – ранги, визначені за власною матрицею індивідуальних переваг (табл. 1);
- експерт №2 – ранги, задані відповідно до варіанту за номером по списку в журналі групи (додаток Б);
- експерти №3 - №5 – використовуються ранги з табл. 2.

Таблиця 2

Матриця групових переваг

Експерти	Джерела фінансування			
	ω_1	ω_2	ω_3	ω_4
1	4	2,5	2,5	1
2	3,5	1,5	1,5	3,5
3	1	2,5	4	2,5
4	4	2	1	3
5	4	2	2	2

Тема 2. Організація науково-дослідної діяльності (2 год.)

Типові задачі/ситуаційні вправи з теми 2 [25-26].

Визначити думку групи експертів (середнє) за джерелами фінансування за формулою (1), вважаючи їх компетентність однаковою:

$$R_{спi} = \frac{\sum_{j=1}^m R_{ij}}{m}, \quad (1)$$

де R_{ij} – ранг j -го експерта за i -м джерелом фінансування ($i = \overline{1,4}$; $j = \overline{1,5}$);
 m – кількість експертів.

$$R_{сп1} = \frac{4 + 3,5 + 1 + 4 + 4}{5} = 3,3.$$

$$R_{сп2} = \frac{2,5 + 1,5 + 2,5 + 2 + 2}{5} = 2,1.$$

$$R_{сп3} = \frac{2,5 + 1,5 + 4 + 1 + 2}{5} = 2,2.$$

$$R_{сп4} = \frac{1 + 3,5 + 2,5 + 3 + 2}{5} = 2,4.$$

За результатами визначення середньої думки експертів $R_{спi}$ визначаємо ранги групи $R'_{спi}$: мінімальному значенню $R_{спi}$ присвоюємо ранг 1 (найбільш значуще джерело), максимальному значенню $R_{спi} - 4$ (найменш значуще джерело).

Результати заносимо в табл. 3.

Таблиця 3

Визначення рангів групи

Експерти	Джерела фінансування			
	ω_1	ω_2	ω_3	ω_4
1	4	2,5	2,5	1
2	3,5	1,5	1,5	3,5
3	1	2,5	4	2,5
4	4	2	1	3
5	4	2	2	2
$R_{спi}$	3,3	2,1	2,2	2,4
$R'_{спi}$	4	1	2	3

За думкою групи експертів, значущість джерел фінансування наступна:

- 1-е місце – лізинг;
- 2-е місце – кредитування;
- 3-є місце – акціонування;
- 4-е місце – самофінансування.

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи* (2 год.)

Типові задачі/ситуаційні вправи з теми 3 [25-26].

Визначити узгодженість думки групи експертів.

Визначаємо дисперсію для кожного джерела фінансування за формулою (2):

$$D_i = \frac{\sum_{j=1}^m (R_{спi} - R_{ij})^2}{m - 1} \quad (2)$$

$$D_1 = \frac{3(3,3 - 4)^2 + (3,3 - 3,5)^2 + (3,3 - 1)^2}{4} = 1,7.$$

$$D_2 = \frac{2(2,1 - 2,5)^2 + 2(2,1 - 2)^2 + (2,1 - 1,5)^2}{4} = 0,175.$$

$$D_3 = \frac{(2,2 - 2,5)^2 + (2,2 - 1,5)^2 + (2,2 - 4)^2 + (2,2 - 1)^2 + (2,2 - 2)^2}{4} = 1,325.$$

$$D_4 = \frac{(2,4 - 1)^2 + (2,4 - 3,5)^2 + (2,4 - 2,5)^2 + (2,4 - 3)^2 + (2,4 - 2)^2}{4} = 0,925.$$

Результати заносимо в табл. 4.

Визначаємо середньоквадратичне відхилення для кожного джерела фінансування за формулою (3):

$$\sigma_i = \sqrt{D_i} \quad (3)$$

$$\sigma_1 = \sqrt{1,7} = 1,3.$$

$$\sigma_2 = \sqrt{0,175} = 0,42.$$

$$\sigma_3 = \sqrt{1,325} = 1,15.$$

$$\sigma_4 = \sqrt{0,925} = 0,96.$$

Результати заносимо в табл. 4.

Визначаємо коефіцієнт варіації для кожного джерела фінансування за формулою (4):

$$v_i = \frac{\sigma_i}{R_{epi}} \cdot 100\% \quad (4)$$

$$v_1 = \frac{1,3}{3,3} \cdot 100\% = 39\% > 33\%.$$

$$v_2 = \frac{0,42}{2,1} \cdot 100\% = 20\% < 33\%.$$

$$v_3 = \frac{1,15}{2,2} \cdot 100\% = 52\% > 33\%.$$

$$v_4 = \frac{0,96}{2,4} \cdot 100\% = 40\% > 33\%.$$

Результати заносимо в табл. 4.

Таблиця 4

Визначення узгодженості групи експертів

Експерти	Джерела фінансування			
	ω_1	ω_2	ω_3	ω_4
1	4	2,5	2,5	1
2	3,5	1,5	1,5	3,5
3	1	2,5	4	2,5
4	4	2	1	3
5	4	2	2	2
R_{epi}	3,3	2,1	2,2	2,4
R'_{epi}	4	1	2	3
D_i	1,7	0,175	1,325	0,925
σ_i	1,3	0,42	1,15	0,96
$v_i, \%$	39	20	52	40

Якщо коефіцієнт варіації $v \leq 33\%$, це означає, що думки експертів збігаються, узгоджені, якщо $v > 33\%$, то думки експертів неузгоджені.

За другим джерелом фінансування $v_2 = 20\% < 33\%$, отже, думки експертів узгоджені, а за іншими джерелами - неузгоджені.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження (2 год.)
Типові задачі/ситуаційні вправи з теми 4 [25-26].

Порівняти думки групи експертів та експерта №1 за допомогою рангової кореляції Спірмена r_s за формулою (5):

$$r_s = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n (x_i - y_i)^2}{n(n^2 - 1)}, \quad (5)$$

де x_i – ранги групи;

y_i – ранги i -го експерта.

Вихідні дані для визначення рангової кореляції Спірмена представимо у вигляді табл. 5.

Таблиця 5

Визначення рангової кореляції Спірмена

Ранги		Джерела фінансування			
		ω_1	ω_2	ω_3	ω_4
Ранги групи, R'_{spi}	x_i	4	1	2	3
Ранги експерта №1, R_I	y_i	4	2,5	2,5	1

$$r_s = 1 - \frac{6[(4-4)^2 + (1-2,5)^2 + (2-2,5)^2 + (3-1)^2]}{4(4^2 - 1)} = 1 - \frac{39}{60} = 1 - 0,65 = 0,35$$

Значення коефіцієнта рангової кореляції Спірмена знаходиться в межах $-1 \leq r_s \leq 1$:

$r_s = 1$ – думки групи та i -го експерта повністю співпадають;

$r_s = 0$ – думки групи та i -го експерта неузгоджені;

$r_s = -1$ – думки групи та i -го експерта повністю протилежні.

Так як $r_s = 0,35$, то узгодженість думок групи та експерта №1 низька.

Значущість коефіцієнта Спірмена перевіряємо за допомогою t -статистики: за довірчої ймовірності $P = 0,95$, рівнем значущості $\alpha = 1,0 - 0,95 = 0,05 = 5\%$ і числом ступенів свободи $\nu = n - 2 = 4 - 2 = 2$ в таблицях Ст'юдента (додаток В) знаходимо табличне значення $t_{кр}(0,05; 2) = 4,3$.

Обчислюємо значення критичної точки за формулою (6):

$$T_{кр} = t_{кр} \sqrt{\frac{1 - r_s^2}{n - 2}}. \quad (6)$$

$$T_{кр} = 4,3 \sqrt{\frac{1 - 0,35^2}{4 - 2}} = 3,05.$$

Якщо $r_s > T_{кр}$, то ранговий зв'язок є значущим, що підтверджує узгодженість думок експертів. Якщо $r_s \leq T_{кр}$, як в нашому випадку, то ранговий зв'язок незначущий і думки експертів неузгоджені. Коли перевірка значущості коефіцієнта рангової кореляції Спірмена не підтверджує узгодженість думок експертів, то йому не можна довіряти необхідно проводити повторний експеримент.

Тема 5. Проведення дипломного дослідження (2 год.)

Типові задачі/ситуаційні вправи з теми 5 [25-26].

Визначити узгодженість думок експертів за допомогою коефіцієнта конкордації Кендалла W .

Якщо всі експерти чітко встановили рангову відмінність між суміжними факторами і присвоїли їм різні ранги, коефіцієнт конкордації Кендалла розраховується за формулою (7):

$$W = \frac{12S}{m^2(n^2 - n)}, \quad (7)$$

де $S = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m x_{ij}^2 - a_{ij}^2$ – сума квадратів різниць (відхилень);

x_{ij} – сума рангів в i -му стовбці;

$a_{ij} = \frac{1}{2}m(n+1)$ – середнє значення для сумарних рангів j -го ряду.

Коли який-небудь експерт не може встановити рангову відмінність між кількома суміжними факторами і присвоює їм однакові ранги (що ми і спостерігаємо в нашому випадку), розрахунок коефіцієнта конкордації Кендалла здійснюється за формулою (8):

$$W = \frac{S}{\frac{1}{12}m^2(n^3 - n) - mT_j}, \quad (8)$$

$$T_j = \frac{1}{12} \sum_{t_j} (t_j^3 - t_j)$$

де t_j – число однакових рангів в j -му ряду.

Вихідні дані для визначення коефіцієнта конкордації представимо у вигляді табл. 7.

Таблиця 7

Експерти	Джерела фінансування				Число однакових рангів, t_j
	ω_1	ω_2	ω_3	ω_4	
1	4	2,5	2,5	1	2
2	3,5	1,5	1,5	3,5	4
3	1	2,5	4	2,5	2
4	4	2	1	3	-
5	4	2	2	2	3
Сума рангів, x_{ij}	16,5	10,5	11	12	

В нашому випадку $m=5$, $n=4$.

$$a_{ij} = \frac{1}{2}5(4+1) = 12,5.$$

$$S = (16,5 - 12,5)^2 + (10,5 - 12,5)^2 + (11 - 12,5)^2 + (12 - 12,5)^2 = 22.$$

$$T_j = \frac{1}{12}((2^3 - 2) + (4^3 - 4) + (2^3 - 2) + (3^3 - 3)) = \frac{96}{12} = 8.$$

Таким чином, коефіцієнт конкордації з урахуванням введеної корекції дорівнюватиме:

$$W = \frac{22}{\frac{1}{12} \cdot 5^2(4^3 - 4) - 5 \cdot 8} = \frac{22}{125 - 40} = \frac{22}{85} = 0,26.$$

Значення коефіцієнта конкордації знаходиться в межах $0 \leq W \leq 1$, $W = 0$ означає повну протилежність, а $W = 1$ – повний збіг думок експертів. Практично думки експертів вважаються узгодженими, якщо $W > 0,5$. У нашому випадку $W = 0,26$, тому думки експертів неузгоджені.

Значущість коефіцієнта конкордації (для деяких малих значень n) можна оцінити, використовуючи таблиці критичних значень, наведені в додатку Г.

Порівнюємо розрахований коефіцієнт конкордації $W_{\text{розрах}} з табличним $W_{\text{табл}}$. Якщо $W_{\text{розрах}} \leq W_{\text{табл}}$, то розрахований коефіцієнт конкордації не є значущим, що підтверджує гіпотезу про неузгодженість думок експертів. Якщо $W_{\text{розрах}} > W_{\text{табл}}$, то підтверджується гіпотеза про узгодженість думок експертів.$

Так як розрахований коефіцієнт конкордації $W_{\text{розрах}}$ виявився меншим за табличний $W_{\text{табл}}$ за умови $m=5$, $n=4$, то він не є значущим (як для рівня значущості 0,01, так для рівня значущості 0,05), тобто можна стверджувати, що думки експертів неузгоджені.

Тема 6. Підготовка наукових публікацій (2 год.)

Типові задачі/ситуаційні вправи з теми 6 [25-26].

Визначити розмір джерел фінансування наукового проекту.

Зведемо багатокритеріальну задачу до однокритеріальної. Визначимо коефіцієнти значущості джерел фінансування даного проекту. Для цього перейдемо від рангів R_i до вагових коефіцієнтів ω_i , $i = \overline{1,4}$ за допомогою методу ранжування, який оснований на припущенні про лінійну залежність між рангом і відносною цінністю показника ефективності. Ваговий коефіцієнт визначається за формулою (9):

$$\omega_i = \frac{C_i}{\sum_{i=1}^n C_i}, \quad (9)$$

де $C_i = 1 - \frac{R'_{\text{спі}} - 1}{n}$ – проміжна оцінка,

$R'_{\text{спі}}$ – ранг групи за i -м джерелом.

$$C_1 = 1 - \frac{4-1}{4} = 0,25.$$

$$C_2 = 1 - \frac{1-1}{4} = 1.$$

$$C_3 = 1 - \frac{2-1}{4} = 0,75.$$

$$C_4 = 1 - \frac{3-1}{4} = 0,5.$$

Розрахунок вагових коефіцієнтів джерел фінансування наводиться в табл. 7.

Таблиця 7

Розрахунок вагових коефіцієнтів джерел фінансування

Джерела фінансування	Ранги групи, $R'_{\text{спі}}$	Проміжна оцінка, C_i	Вагові коефіцієнти, ω_i
ω_1	4	0,25	0,1
ω_2	1	1	0,4
ω_3	2	0,75	0,3
ω_4	3	0,5	0,2
Σ		2,5	

$$\omega_1 = \frac{0,25}{2,5} = 0,1.$$

$$\omega_2 = \frac{1}{2,5} = 0,4.$$

$$\omega_3 = \frac{0,75}{2,5} = 0,3.$$

$$\omega_4 = \frac{0,5}{2,5} = 0,2.$$

На основі визначених вагових коефіцієнтів джерел фінансування розрахуємо частку кожного з них в реалізації проекту:

$$F_1 = 0,1 * 100000 = 10000 \text{ грн.}$$

$$F_2 = 0,4 * 100000 = 40000 \text{ грн.}$$

$$F_3 = 0,3 * 100000 = 30000 \text{ грн.}$$

$$F_4 = 0,2 * 100000 = 20000 \text{ грн.}$$

$$F_{\Sigma} = 10000 + 40000 + 30000 + 20000 = 100000 \text{ грн.}$$

Таким чином, для придбання експериментального обладнання вартістю 100 тис. грн. Рада директорів ухвалила рішення використовувати всі можливі джерела фінансування у співвідношенні 1:4:3:2, що передбачає отримання 10 тис. грн. за рахунок самофінансування, 40 тис. грн. - за рахунок лізингу, 30 тис. грн. - за рахунок кредитування і, нарешті, 20 тис. грн. - за рахунок акціонування:

9.4. Комплект творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ) з курсу Умова творчого завдання.

Необхідно провести аналіз кредитоспроможності Позичальника для надання кредиту, тобто визначити здатність і готовність Позичальника повернути запитувану позичку відповідно до умов кредитного договору. Розглядаючи кредитну заявку, службовці банку при прийнятті рішення враховують такі фактори:

- 1) ліквідність;
- 2) рентабельність (у динаміці);
- 3) фінансова стійкість;
- 4) оборот за рахунками;
- 5) ділова активність.

Завдання полягає в тому, щоб виявити найбільш важливий фактор, який впливає на рішення видачі позики Позичальнику.

Припустимо, що в оцінці кожного фактора за п'ятибальною шкалою беруть участь 4 експерти. Ранги експертів визначаються наступним чином:

- експерт №1 – ранги, визначені за власною матрицею індивідуальних переваг;
- експерт №2 – ранги, задані відповідно до варіанту за номером по списку в журналі групи (додаток Д);
- експерти №3 - №4 – ранги, підібрані самостійно.

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності* (2 год.)

Творчі завдання (нестандартні задачі/ситуаційні вправи) з теми 1 [25-26].

Скласти матриці індивідуальних і групових переваг.

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності* (2 год.)

Творчі завдання (нестандартні задачі/ситуаційні вправи) з теми 2 [25-26].

Визначити думку групи експертів (середнє), вважаючи їх компетентність однаковою.

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи* (2 год.)

Творчі завдання (нестандартні задачі/ситуаційні вправи) з теми 3 [25-26].

Визначити узгодженість думки групи експертів.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження* (2 год.)

Творчі завдання (нестандартні задачі/ситуаційні вправи) з теми 4 [25-26].

Порівняти думки групи експертів та експерта № 1 за допомогою рангової кореляції Спірмена.

Тема 5. *Проведення дипломного дослідження* (2 год.)

Творчі завдання (нестандартні задачі/ситуаційні вправи) з теми 5 [25-26].

Визначити узгодженість думок експертів за допомогою коефіцієнта конкордації Кендалла.

Тема 6. *Підготовка наукових публікацій* (2 год.)

Творчі завдання (нестандартні задачі/ситуаційні вправи) з теми 6 [25-26].

Визначити значущість факторів, які впливають на рішення видачі позики, та виявити найбільш важливий з них.

9.5. Контрольні завдання для поточного контролю успішності навчання

9.5.1. Структура контрольних завдань для поточного контролю успішності:

- поточне письмове опитування за одним із 10 контрольних питань теми;
- виконання 10 тестових завдань з теми;
- розв'язання однієї з 10 типових задач/ситуаційних вправ із теми;
- рішення одного з 10 творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ) із теми.

9.5.2. Вибір варіанту поточної контрольної роботи проводиться за чотирма останніми цифрами номера залікової книжки курсанта (табл. 9.1) або визначається викладачем/комп'ютером.

Таблиця 9.1

Вибір варіанту завдань поточної контрольної роботи за цифрами залікової книжки

Відповідність між цифрами номера залікової книжки і варіантами контрольних завдань	Варіанти завдань за чотирма останніми цифрами залікової книжки:			
	Теоретичне питання № (остання цифра)	Тестові завдання з теми	Типова задача/вправа № (третя з кінця цифра)	Творче завдання № (четверта з кінця цифра)
1→1	1	Усі тестові завдання з контрольованої теми для усіх варіантів завдань контрольної роботи	1	1
2→2	2		2	2
3→3	3		3	3
4→4	4		4	4
5→5	5		5	5
6→6	6		6	6
7→7	7		7	7
8→8	8		8	8
9→9	9		9	9
0→10	10		10	10

9.6. Контрольні завдання для модульного контролю успішності навчання

9.6.1. Структура контрольних завдань для модульного контролю успішності:

- поточне письмове опитування за одним із контрольних питань однієї із тем модуля;
- виконання тестових завдань з однієї із тем модуля;
- розв'язання однієї із типових задач/ситуаційних вправ однієї із тем модуля;
- рішення одного з творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ) з однієї із тем модуля.

9.6.2. Вибір варіанту модульної контрольної роботи проводиться за чотирма останніми цифрами номера залікової книжки курсанта (табл. 9.2, 9.3) або визначається викладачем/комп'ютером.

Таблиця 9.2

**Вибір варіанту
завдань модульної контрольної роботи 1 за цифрами залікової книжки**

Відповідність між цифрами номера залікової книжки і варіантами контрольних завдань	Варіанти завдань за чотирма останніми цифрами залікової книжки:			
	Теоретичне питання № (остання цифра) теми № (остання цифра)	Тестові завдання з теми № (передостання цифра)	Типова задача/вправа з теми № (третя з кінця цифра)	Творче завдання з теми № (четверта з кінця цифра)
1→1	1/1	1	1	1
2→2	2/2	2	2	2
3→3	3/3	3	3	3
4→4	4/1	1	1	1
5→5	5/2	2	2	2
6→6	6/3	3	3	3
7→7	7/1	1	1	1
8→8	8/2	2	2	2
9→9	9/3	3	3	3
0→10	10/1	1	1	1

Примітка. Відповідність між цифрами номера залікової книжки і темами модуля встановлюється наступним чином: 1 – перша тема модуля; 2 – друга тема модуля і т.д. (наступною після останньої теми модуля є знову перша і т.д. до 10, якій відповідає цифра 0 номера залікової книжки).*

Таблиця 9.3

**Вибір варіанту
завдань модульної контрольної роботи 2 за цифрами залікової книжки**

Відповідність між цифрами номера залікової книжки і варіантами контрольних завдань	Варіанти завдань за чотирма останніми цифрами залікової книжки:			
	Теоретичне питання № (остання цифра) теми № (остання цифра)	Тестові завдання з теми № (передостання цифра)	Типова задача/вправа № (третя з кінця цифра) теми № (третя з кінця цифра)	Творче завдання № (четверта з кінця цифра) теми № (четверта з кінця цифра)
1→1	1/4	4	1/4	1/4
2→2	2/5	5	2/5	2/5
3→3	3/6	6	3/6	3/6
4→4	4/4	4	4/4	4/4
5→5	5/5	5	5/5	5/5
6→6	6/6	6	6/6	6/6
7→7	7/4	4	7/4	7/4
8→8	8/5	5	8/5	8/5
9→9	9/6	6	9/6	9/6
0→10	10/4	4	10/4	10/4

Примітка. Відповідність між цифрами номера залікової книжки і темами модуля встановлюється наступним чином: 1 – перша тема модуля; 2 – друга тема модуля і т.д. (наступною після останньої теми модуля є знову перша і т.д. до 10, якій відповідає цифра 0 номера залікової книжки).*

9.7. Контрольні завдання для підсумкового контролю успішності навчання

9.7.1. Структура контрольних завдань для підсумкового контролю успішності:

- поточне письмове опитування за одним із контрольних питань однієї із тем курсу;
- виконання тестових завдань з однієї із тем курсу;
- розв'язання однієї із типових задач/ситуаційних вправ однієї із тем курсу;

- рішення одного з творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ) однієї із тем курсу.

9.7.2. Вибір варіанту підсумкової контрольної роботи проводиться за чотирма останніми цифрами номера залікової книжки курсанта (табл. 9.4) або визначається викладачем/комп'ютером.

www.klapau.kr.ua

**Вибір варіанту
завдань підсумкової контрольної роботи за цифрами залікової книжки**

Відповідність між сумою двох цифр номера залікової книжки і варіантами контрольних завдань	Варіанти завдань за чотирма останніми цифрами залікової книжки:			
	Теоретичне питання № (остання цифра) теми № (сума останньої та передостанньої цифри)	Тестові завдання з теми № (сума передостанньої та третьої з кінця цифри)	Типова задача/вправа № (третья з кінця цифра теми № (сума третьої та четвертої з кінця цифри)	Творче завдання № (четверта з кінця цифра) теми № (сума четвертої з кінця та останньої цифри)
1→1	1...10/1	1	1...10/1	1...10/1
2→2	1...10/2	2	1...10/2	1...10/2
3→3	1...10/3	3	1...10/3	1...10/3
4→4	1...10/4	4	1...10/4	1...10/4
5→5	1...10/5	5	1...10/5	1...10/5
6→6	1...10/6	6	1...10/6	1...10/6
7→1	1...10/1	1	1...10/1	1...10/1
8→2	1...10/2	2	1...10/2	1...10/2
9→3	1...10/3	3	1...10/3	1...10/3
10→4	1...10/4	4	1...10/4	1...10/4
11→5	1...10/5	5	1...10/5	1...10/5
12→6	1...10/6	6	1...10/6	1...10/6
13→1	1...10/1	1	1...10/1	1...10/1
14→2	1...10/2	2	1...10/2	1...10/2
15→3	1...10/3	3	1...10/3	1...10/3
16→4	1...10/4	4	1...10/4	1...10/4
17→5	1...10/5	5	1...10/5	1...10/5
18→6	1...10/6	6	1...10/6	1...10/6
0→1	1...10/1	1	1...10/1	1...10/1

Примітка. Відповідність між сумою двох цифр номера залікової книжки і темами курсу встановлюється наступним чином: 1 – перша тема курсу; 2 – друга тема курсу і т.д. (наступною після останньої теми курсу є знову перша і т.д. до 19, якій відповідає сума двох цифр номера залікової книжки, що дорівнює 0).*

10. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ТА КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

10.1. Контроль успішності та якості навчання здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання, яка передбачає наступні контрольні заходи:

- поточний контроль (за темами);
- модульний (рубіжний) контроль (за модулями – одним чи кількома змістовними модулями (2 модульних контролі з дисципліни);
- підсумковий (семестровий) контроль (за навчальним курсом).

♦ Навчальні досягнення курсанта оцінюються за 100-бальною шкалою успішності на основі рівномірного розподілу балів за видами виконуваних робіт згідно зі структурою залікових модулів навчальної діяльності за змістовними модулями курсу – модульно-заліковим планом.

10.2. Поточний контроль успішності навчання (за темами) здійснюється за всіма елементами залікових модулів (видами навчальної роботи) і передбачає виконання поточної контрольної роботи і діагностування якості навчальної діяльності за видами самостійної підготовки.

♦ *Поточна оцінка успішності навчання* (за темами) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для поточного контролю успішності – 40 балів і результатів діагностування якості самостійної підготовки – 60 балів.

◆ Оцінка успішності навчання за змістовими модулями визначається за 100-бальною шкалою як середня поточних оцінок успішності навчання за темами, які складають даний змістовий модуль.

◆ Акумуляована модульна оцінка успішності навчання (бальна оцінка за модуль, за яким проводиться модульний контроль) визначається за 100-бальною шкалою як середня оцінок успішності навчання за змістовими модулями, які складають даний модуль/середня поточних оцінок успішності навчання за темами модуля.

◆ У випадку, якщо акумуляована модульна оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), відповідний модуль за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично, без проведення модульного контролю. В іншому випадку проводиться модульний контроль.

10.3. Модульний контроль успішності навчання (за модулями) передбачає проведення модульної контрольної роботи з урахуванням акумуляованої модульної оцінки успішності навчання.

◆ Контрольна модульна оцінка успішності навчання (за результатами проведення модульного контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для модульного контролю – 40 балів і 60% акумуляованої модульної оцінки успішності навчання – 60 балів.

◆ Залікова *модульна оцінка успішності навчання* (за модулями) визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумуляованої чи контрольної модульних оцінок успішності навчання.

◆ Акумуляована підсумкова оцінка успішності навчання (з курсу) визначається за 100-бальною шкалою як середня залікових модульних оцінок успішності навчання (за модулями).

◆ У випадку, якщо акумуляована підсумкова оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), заліковий кредит з курсу за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично. В іншому випадку проводиться підсумковий контроль.

10.4. Підсумковий контроль успішності навчання (за курсом) передбачає проведення підсумкової контрольної роботи з урахуванням акумуляованої підсумкової оцінки успішності навчання.

◆ Контрольна підсумкова оцінка успішності навчання (за результатами проведення підсумкового контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для підсумкового контролю – 40 балів і 60% акумуляованої підсумкової оцінки успішності навчання – 60 балів.

◆ Залікова *підсумкова оцінка успішності навчання* визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумуляованої чи контрольної підсумкових оцінок успішності навчання.

10.5. Слухачі заочної форми навчання вивчають курс в такому ж обсязі, як і курсанти денної форми навчання. Особливістю їх навчання є переважно самостійна робота, в той час як на аудиторну роботу виділяється лише 8 годин: 4 години лекцій (2 оглядові лекції) і 4 години практичних занять (2 установчих заняття) з відповідних змістових модулів, які виносяться на модульний контроль 1 і 2 по 2 години лекцій і практичних занять на кожний.

Слухачі мають самостійно опрацювати і виконати всі види завдань з дисципліни згідно програми, а також виконати контрольну роботу з курсу, яка включає дві модульні контрольні роботи, вибір варіантів завдань для яких подано в табл. 9.2 і 9.3 в залежності від чотирьох останніх цифр залікової книжки слухача. Оцінка результатів виконання контрольної роботи з курсу визначається шляхом сумування балів, отриманих за виконання її контрольних завдань (по 40 балів за модуль).

Акумуляована підсумкова оцінка успішності навчання визначається за 100-бальною шкалою як сума балів, отриманих за аудиторну навчальну роботу (20 балів) і виконання модульних контрольних робіт (80 балів).

В період сесії слухачі заочної форми навчання на заліку виконують підсумкову контрольну роботу з курсу, вибір варіантів завдань для яких подано в табл. 9.4 в залежності від чотирьох останніх цифр залікової книжки слухача. Оцінка результатів виконання підсумкової

контрольної роботи визначається шляхом сумування балів, отриманих за виконання контрольних завдань підсумкового контролю успішності навчання (40 балів).

Залікова підсумкова оцінка успішності навчання (за результатами проведення підсумкового контролю з урахуванням результатів аудиторної роботи і виконання модульних контрольних робіт) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для підсумкового контролю (40 балів) та 60% акумульованої підсумкової оцінки успішності навчання (60 балів).

10.6. Результати поточного, модульного і підсумкового контролю успішності навчання за 100-бальною шкалою перераховуються в оцінки академічної успішності за шкалою ECTS/національною шкалою (A, B, C, D, E, FX, F / відмінно, добре, задовільно, незадовільно/зараховано, не зараховано) у відповідності зі шкалою та критеріями оцінювання навчальної діяльності.

10.7. Шкала та критерії оцінювання навчальної діяльності наводяться в табл. 10.1.

Таблиця 10.1

Шкала та критерії оцінювання

Сума балів за видами навчальної діяльності	Якісна оцінка та критерії оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Відсоток курсантів, які зазвичай досягають відповідної оцінки	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	A	10%	Відмінно	Зараховано
83-89	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	B	25%	Добре	
75-82	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	30%		
68-74	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	25%	Задовільно	
60-67	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії	E	10%		
35-59	НЕЗАДОВІЛЬНО - виконання не задовольняє мінімальні критерії з можливістю повторного складання; робота потребує доробки	FX	-	Незадовільно	Не зараховано
1-34	НЕЗАДОВІЛЬНО - виконання не задовольняє мінімальні критерії з обов'язковим повторним курсом; робота потребує повної переробки	F	-		

10.8. Оцінки академічної успішності навчання за шкалою ECTS / національною шкалою заносяться в картки навчальних досягнень з дисципліни.

10.9. Картки навчальних досягнень з дисципліни для денної та заочної форм навчання наводяться в табл. 10.2, 10.3.

Таблиця 10.2

Картка навчальних досягнень курсанта

Змістові модулі	Теми	Залікові модулі (за видами робіт) та розподіл балів, що присвоюються курсантам										середня за темами, ЗМ і курсом Сума балів за видами робіт,	Оцінка за шкалою ECTS і національного шкалою
		Аудиторні					Позааудиторні (СПС)						
		ЗкМ1		ЗкМ2			ЗкМ3		ЗкМ4		ЗкМ5		
		Лекційні заняття		Практичні заняття			Самостійна робота		Індивідуальна робота		Наукова робота		
		Експрес-аналіз знань лекційного матеріалу	Початне діагностичне тестування	Початне письмове опитування	Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ	Опрацювання питань самостійної підготовки	Виконання творчих завдань (задач/вправ)	Термінологічний аналіз ключових понять	Виконання індивідуальних завдань	Виконання навчального проекту	Захист навчального проекту		
ЗМ1	T1												
	T2												
	T3												
Середня і сума за ЗМ1													
Контрольна модульна оцінка 1: $Омк1 = 0,6 \cdot ОМ1сер. + \Sigma Озавд.мк1$													
Залікова модульна оцінка 1: $МО1 = \max(ОМ1сер; Омк1)$													
ЗМ2	T4												
	T5												
	T6												
Середня і сума за ЗМ2													
Контрольна модульна оцінка 2: $Омк2 = 0,6 \cdot ОМ2сер. + \Sigma Озавд.мк2$													
Залікова модульна оцінка 2: $МО2 = \max(ОМ2сер; Омк2)$													
Середня і сума за курсом													
АКУМУЛЬОВАНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА: $ОМсер. = 0,5(МО1 + МО2)$													
КОНТРОЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА: $ПОпк = 0,6 \cdot ОМсер. + \Sigma Озавд.пк$													
ЗАЛІКОВА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА: $ПО = \max(ОМсер; ПОпк)$													

Таблиця 10.3

Картка навчальних досягнень слухача

Модулі	Змістові модулі, теми	Залікові модулі (за видами робіт) та розподіл балів, що присвоюються слухачам						Сума балів за видами робіт, ЗМ і курсом	Оцінка за шкалою ECTS і національною шкалою
		Аудиторна робота		Самостійна підготовка (СРС)					
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3, ЗкМ4, ЗкМ5					
		Лекційні заняття	Практичні і заняття	Виконання модульної контрольної роботи					
		Оглядово-установочна лекція (відвідування, конспектування, активність, мислення, засвоєння)	Установочно-консультативне практичне заняття (відвідування, засвоєння) активність, мислення, записування,	Письмове опитування	Діагностичне тестування	Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ	Виконання творчих завдань (задач/вправ)		
1	1 (1-3)								
Контрольна модульна оцінка 1: $О_{мк1} = ЛЗ1 + ПЗ1 + ((\Sigma \text{Озавд.мк1} \cdot 2 \cdot 3) / 6)$									
2	2 (4-6)								
Контрольна модульна оцінка 2: $О_{мк2} = ЛЗ2 + ПЗ2 + ((\Sigma \text{Озавд.мк2} \cdot 2 \cdot 3) / 6)$									
АКУМУЛЬОВАНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА: $ОМ = О_{мк1} + О_{мк2} = ЛЗ1 + ЛЗ2 + ПЗ1 + ПЗ2 + \Sigma \text{Озавд.мк1} + \Sigma \text{Озавд.мк2}$									
ЗАЛКОВА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА: $П_{Опк} = 0,6 \cdot ОМ + \Sigma \text{Озавд.пк}$									

11. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

11.1. Нормативно-правова література

11.1.1. Законодавчі акти

1. Конституція України : прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // **Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.** – (Редакція від 12.04.2012 р.).

2. Про вищу освіту : Закон України від 17.01.2002 р. № 2984-3 // **Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134.** – (Редакція від 01.06.2012 р.).

3. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2567 // **Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.** – (Редакція від 09.05.2011 р.).

4. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3323-12 // **Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – Ст. 345.** – (Редакція від 09.05.2011 р.).

5. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 13.12.1991 р. № 1977-XII // **Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.** – [Редакція від 01.01.2012].

6. Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III // **Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 4. – Ст. 253.** – [Редакція від 12.10.2010].

7. Національна доктрина розвитку освіти : затв. указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002 // **Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – С. 11.**

8. Положення про атестаційну колегію Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України : затв. наказом МОНмолодьспорт від 14.09.2011 р. № 1059 // **Офіційний вісник України. – 2011. – № 78. – С. 239.**

9. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових працівників : затв. постановою КМУ від 01.03.1999 р. № 309 // **Офіційний вісник України. – 1999. – № 9. – С. 71.** – [Редакція від 16.09.2011].

10. Положення про спеціалізовану вчену раду : затв. наказом МОНмолодьспорт № від 14.09.2011 р. 1059 // **Офіційний вісник України. – 2011. – № 78. – С. 239.**

11. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника: затв. постановою КМУ від 07.03.2007 р. № 423 // **Офіційний вісник України. – 2007. – № 18. – С. 96.** – [Редакція від 16.09.2011].

12. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах : затв. наказом МОУ від 02.06.1993 р. № 161. – К. : МОУ, 1993. – 20 с.

13. Тимчасовий порядок надання навчальній літературі грифів Міністерства освіти і науки України : затв. наказом МОНУ від 27.06.2008 р. № 588 ; зі змінами, затв. наказом МОНУ від 10.01.2009 р. № 11 // **Офіційний вісник України. – 2008. – № 52. – С. 189.**

11.1.2. Державні стандарти України

14. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1.2006. – [Чинний від 2007-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 52 с. – (Національний стандарт України).

15. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95. – [Чинний від 1996-01-01]. – К.: Держстандарт України, 1996. – 40 с. – (Національний стандарт України).

16. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. – [Чинний від 1995-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 32 с. – (Національний стандарт України).

17. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила : ДСТУ 3582-97. – [Чинний від 1998-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 27 с. – (Національний стандарт України).

11.2. Навчально-методична література

11.2.1. Література основна

18. Білуха М.Т. **Методологія наукових досліджень** : підруч. / М.Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.

19. Грищенко Т.М. **Основи наукових досліджень** : навч. пос. / Т.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.О. Борисенко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 186 с.

20. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень : навч. пос. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – Вид. 2-е, доп. і перероб. – К. : Видавничий дім „Професіонал”, 2004. – 208 с.
21. Основи наукових досліджень : навч. пос. / В.С. Марцин, Н.Г. Міценко, О.А. Даниленко та ін. – Львів : Ромус-Поліграф, 2002. – 128 с.
22. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень : навч.-метод. комплекс / В.І. Романчиков. – К.: Центр навч. літератури, 2007. – 254 с.
23. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : навч. пос. / Г.С. Цехмістрова. – К. : Слово, 2003. – 240 с.
- 11.2.2. Література додаткова**
24. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 9–10. – С. 2–10.
25. [Грабовецький Б.Є.](#) Методи експертних оцінок : теорія, методологія, напрямки використання : монографія / Б.Є. Грабовецький. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 171 с.
26. [Гуцькова С.В.](#) Метод експертних оцінок / С.В. [Гуцькова](#). – М. : Інститут психології РАН, 2011. – 144 с.
27. Залевський А.В. Виконання та захист дипломних робіт : метод. вказ. для курсантів і слухачів спеціальності 7.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» / А.В. Залевський, Ю.В. Сікірда. – Кіровоград : КЛА НАУ, 2012. – 102 с.
28. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / О.В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
29. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів : підруч. / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удалова. – К. : Вікар, 2003. – 328 с.
30. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі / І.С. П'ятницька-Позднякова. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 116 с.
31. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2007. – № 6. – С. 9–33.
32. Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України : постанова ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1 // Бюлетень ВАК України. – 2003. – № 1. – С. 2.
33. Энциклопедия студента / Сост. И.Н. Кузнецов. – Мн. : Книжный Дом, 2004. – 576 с.
- 11.3. Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet**
- 11.3.1. Нормативно-правова інформація**
34. Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. – Останній доступ : 2013.
35. Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. – Останній доступ : 2013.
36. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liga.net>. – Останній доступ : 2013.
37. Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.ru>. – Останній доступ : 2013.
38. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
39. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
40. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
41. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.

42. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
43. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
44. Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua>, <http://elvisti.com>. – Останній доступ : 2013.
45. Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
46. Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uargavo.net>. – Останній доступ : 2013.
47. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
48. Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Останній доступ : 2013.
49. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 11.3.2. Інформація про підприємства**
50. Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів : Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.smida.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
51. Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.com.ua>, <http://yellow.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
52. Каталог підприємств м. Кіровограда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz.kg.ua>. – Останній доступ : 2013.
53. Каталог підприємств та послуг м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vbbg.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 11.3.3. Віртуальні бібліотеки**
54. Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ : 2013.
55. Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2013.
56. Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
57. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.
58. Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2013.
59. Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2013.
60. Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2013.
61. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2013.
62. Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2013.

11.3.4. Менеджмент, маркетинг, економіка та фінанси

63. Адміністративно-управлінський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aup.ru>. – Останній доступ : 2013.
64. База маркетингової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing.vc>. – Останній доступ : 2013.
65. Вища школа економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hse.ru>. – Останній доступ : 2013.
66. Все найкраще про розвиток бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.devbusiness.ru>. – Останній доступ : 2013.
67. Все про рекламу, маркетинг і PR [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.advertology.ru>. – Останній доступ : 2013.
68. Економіка та управління на підприємствах : науково-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur.ru>. – Останній доступ : 2013.
69. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
70. Керівництво з маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing-guide.org>. – Останній доступ : 2013.
71. Корпоративний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfm.ru>. – Останній доступ : 2013.
72. Корпоративний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfm.ru>. – Останній доступ : 2013.
73. Маркетинг : тематичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://marketing.web-3.ru>. – Останній доступ : 2013.
74. Менеджмент в Росії та за рубежом : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mevgiz.ru>. – Останній доступ : 2013.
75. Проблеми сучасної економіки : Євразійський міжнародний науково-аналітичний журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m-economy.ru>. – Останній доступ : 2013.
76. Теорія та практика фінансового і управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gaap.ru>. – Останній доступ : 2013.
77. Український бізнес ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ubr.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 11.3.5. Зовнішньоекономічна діяльність**
78. ДП „Держзовнішінформ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrdzi.com>. – Останній доступ : 2013.
79. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qdpro.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
80. Міжнародна валютна біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forex.ua>. – Останній доступ : 2013.
81. Портал інформаційної підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vneshmarket.ru>. – Останній доступ : 2013.
82. Сервер підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mdoffice.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
83. Українська міжнародна фондова біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uise.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
84. Управління зовнішньоекономічних зв'язків головного управління економіки Кіровоградської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intertorg.kr.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 11.3.6. Авіація**
- 11.3.6.1. Інформаційні сайти**
85. Авіакаталог [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaport.ru>, <http://www.aviaplace.ru>. – Останній доступ : 2013.

- 86.** Авіакомпанії світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wb-air.narod.ru>, <http://www.airlines-inform.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 87.** Авіалайнери світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://airliner.narod.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 88.** Авіаційна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airwar.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 89.** Авіаційні документи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviadocs.net>. – Останній доступ : 2013.
- 90.** Авіаційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aviation.kryshi.net>. – Останній доступ : 2013.
- 91.** Авіашоу МАКС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.maks-aviashow.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 92.** Аерокосмічний портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://space.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 93.** Аеропорти світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.apinfo.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 94.** Історія авіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.skypioneers.kiev.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 95.** Куточок неба : велика авіаційна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aigwar.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 96.** Крила : все про українську авіацію [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wing.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 97.** Найкрупніші аеропорти світу. – Режим доступу : <http://www.flyplace.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 98.** Науково-технічний журнал “General Aviation” (Авіація загального призначення) on-line [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviajournal.com>. – Останній доступ : 2013.
- 99.** Новини ділової авіації / щотижнева електронна газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bizavnews.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 100.** Словник авіаційних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaslovar.ru>. – Останній доступ : 2013.
- 101.** Українське авіабудівництво : аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukray.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 102.** Український авіаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviation.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 11.3.6.2. Українські авіаційні підприємства та організації**
- 103.** Аеродром „Кіровоград” : Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.glau.kr.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 104.** Аеродром „Кременчук” (Велика Кохнівка) : Кременчуцький льотний коледж Національного авіаційного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.flightcollege.com>. – Останній доступ : 2013.
- 105.** Аероклуб України : Всеукраїнська асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aeroclub.kiev.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 106.** Асоціація сприяння авіації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.asavia.org>. – Останній доступ : 2013.
- 107.** ВАТ «Авіакомпанія «Дніпроавіа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dniproavia.com>. – Останній доступ : 2013.
- 108.** Державна авіаційна служба України (Державіаслужба) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.avia.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.

- 109.** Державне підприємство «Антонов» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.antonov.com>. – Останній доступ : 2013.
- 110.** Державне підприємство «Завод 410 цивільної авіації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.arp410.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 111.** Державне підприємство "Міжнародний аеропорт "Бориспіль" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kbp.aero>. – Останній доступ : 2013.
- 112.** Державне підприємство «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Д. Галицького» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.lviv.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 113.** Державне підприємство обслуговування повітряного руху України „Украерорух” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uksatse.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 114.** Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Донецьк” імені С.С. Прокоф’єва” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.dn.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 115.** Комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.kiev.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 116.** Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Миколаїв” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://airport.nikolaev.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 117.** Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Одеса” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.odessa.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 118.** Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Чернівці” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.cv.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 119.** Міжнародний аеропорт „Харків” : ТОВ „Нью системс АМ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aeroport.kharkov.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 120.** Національний авіаційний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nau.edu.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 121.** Обласне комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Луганськ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.lg.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 122.** Обласне комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Рівне” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aeroport.rv.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 123.** ПрАТ „Авіакомпанія „АероСвіт” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aerosvit.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 124.** ПрАТ „Авіакомпанія „Міжнародні авіалінії України” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukraine-international.com>, <http://www.flyuia.com>. – Останній доступ : 2013.
- 125.** ПрАТ „Київське агентство повітряних сполучень „Кий Авіа” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kiyavia.com>. – Останній доступ : 2013.
- 126.** ПрАТ «МАОК «УРГА» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.urga.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 127.** Публічне акціонерне товариство «Міжнародний аеропорт «Сімферополь» [Електронний ресурс] // <http://www.airport.crimea.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 128.** Публічне акціонерне товариство «Мотор-Січ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m9.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 129.** ТОВ „Авіаційна компанія „РОЗА ВІТРИВ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.windrose.aero>. – Останній доступ : 2013.
- 130.** ТОВ "Авіакомпанія "Бізнес Авіація" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vip-aero.com.ua>. – Останній доступ : 2013.
- 131.** ТОВ "Авіакомпанія "Донбасаеро" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.donbass.aero>. – Останній доступ : 2013.
- 132.** ТОВ "Авіакомпанія "Хорс" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.khors.com.ua>. – Останній доступ : 2013.

133. ТОВ "Авіакомпанія „ЧЕЛЕНДЖ АЕРО ЮКРЕЙН" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.challenge.aero>. – Останній доступ : 2013.

134. ТОВ "Авіалінії Візз Ейр Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wizzair.com>. – Останній доступ : 2013.

135. ТОВ "Кримавіасервіс ЛТД" : хендлінгова компанія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaserv.com.ua>. – Останній доступ : 2013.

136. ТОВ «Українська авіаційна компанія «АЕРОСТАР» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aerostar.com.ua>. – Останній доступ : 2013.

137. ТОВ «Українська хендлінгова компанія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uhc.kiev.ua>. – Останній доступ : 2013.

138. ТОВ „Українсько-середземноморські авіалінії” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://umair.com.ua>. – Останній доступ : 2013.

139. Українське авіаційне транспортне агентство „Авіатур” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviakassa.net>. – Останній доступ : 2013.

140. Український обчислювальний центр цивільної авіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sigena.kiev.ua>. – Останній доступ : 2013.

141. Харківське державне авіаційне виробниче підприємство (ХДАВП) : Аеродром „Харків” (Сокольники) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ksamc.com>. – Останній доступ : 2013.

11.3.7. Туризм

142. Все про туризм та подорожі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.travel.ru>. – Останній доступ : 2013.

143. Все про туризм : туристична бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tourlib.net>. – Останній доступ : 2013.

144. Державне агентство України з туризму та курортів (Держтуризмкурорт) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua>. – Останній доступ : 2013.

145. Каталог подорожей [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.turizm.ru>. – Останній доступ : 2013.

146. Каталог туркомпаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.turne.com.ua>. – Останній доступ : 2013.

147. Клуб любителів позашляхових подорожей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.4x4tur.ru>. – Останній доступ : 2013.

148. Пошукова система „Спортивний туризм” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tourism.at.ru>. – Останній доступ : 2013.

149. Російська міжнародна академія туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rmat.ru>. – Останній доступ : 2013.

150. Російський туризм : Всеросійська бібліотека звітів з туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tourism.ru>. – Останній доступ : 2013.

151. Тури, путівки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tourua.com>. – Останній доступ : 2013.

152. Туризм, відпочинок і подорожі по миру [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.otdyh.ru>. – Останній доступ : 2013.

153. Туристичний портал Росії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://e-turizm.ru>. – Останній доступ : 2013.

154. Туристичний портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tour.com.ua>. – Останній доступ : 2013.

155. Українська туристична інформаційна система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.utis.com.ua>. – Останній доступ : 2013.

6.4. Перелік комп’ютерних програм

1. Інформаційно-аналітичні системи з законодавства України „Парус-Консультант”, „Ліга-Практик”.

2. Інтегрований пакет додатків Microsoft Office.
3. Web-браузери Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera.
4. Універсальна система перевірки знань "Конструктор тестів".

6.5. Перелік дидактичних матеріалів

Дидактичний роздатковий матеріал за темами 1-6:

Змістовий модуль 1. Організація і методологія наукових досліджень

Тема 1. *Поняття науки як сфери людської діяльності*

Тема 2. *Організація науково-дослідної діяльності*

Тема 3. *Методологія науково-дослідної роботи*

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 4. *Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження*

Тема 5. *Проведення дипломного дослідження*

Тема 6. *Підготовка наукових публікацій*

www.klapau.kr.ua

Додаток А
Зразок оформлення титульного листа навчального проекту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКА ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ЕКОНОМІКИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

з дисципліни "Основи наукових досліджень"

на тему:

„Вдосконалення ...”

(на базі матеріалів ...)

курсанта 3 курсу, 401 (403) групи,
галузі знань 0306 „Менеджмент і
адміністрування”,
напряму підготовки
6.030601 "Менеджмент"
денної форми навчання

(підпис курсанта)

(підпис наукового керівника)

Науковий керівник:

к.т.н., доцент **Сікірда**
Юлія Володимирівна

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. Дослідження діяльності ... (об'єкта дослідження) та ... (предмета дослідження)	В
ньому.....	
РОЗДІЛ 2. Аналіз проблем та недоліків ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження).....	
РОЗДІЛ 3. Шляхи вдосконалення ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження).....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

www.klapau.kr.ua

ВСТУП

Актуальність теми.

Об'єкт дослідження –

Предмет дослідження –

Мета дослідження – вдосконалити (підвищити ефективність) ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження).

Задачі дослідження:

- дослідити діяльність ... (об'єкта дослідження) та особливості ... (предмета дослідження) в ньому;
- виявити проблеми та недоліки ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження);
- запропонувати шляхи вдосконалення ... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження).

www.klapau.ky.ua

РОЗДІЛ 1

**ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ... (ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ) ТА ...
(ПРЕДМЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ) В НЬОМУ**

www.klapau.kr.ua

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА НЕДОЛІКІВ ... (ПРЕДМЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ) НА ... (ОБ'ЄКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ)

www.klapau.kr.ua

РОЗДІЛ 3
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ... (ПРЕДМЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ) НА ...
(ОБ'ЄКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ)

www.klapau.kr.ua

ВИСНОВКИ

www.klanau.kr.ua

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

www.klapau.kr.ua

Додаток Б
Ранги експерта для розв'язання типової задачі

Таблиця Б.1

Ранги експерта № 2 в залежності від джерел фінансування

Варіант	Самофінансування	Лізинг	Кредитування	Акціонування
1	1	2	3	4
2	2	1	3	4
3	2,5	2,5	1	4
4	1,5	1,5	3	4
5	1	2	3,5	3,5
6	4	3	2	1
7	3	1	2	4
8	4	2	1	3
9	4	1	2	3
10	3	2	1	4
11	4	3	1,5	1,5
12	3	4	1,5	1,5
13	4	1,5	1,5	3
14	1,5	3	4	1,5
15	3,5	1	2	3,5
16	3,5	2	1	3,5
17	1,5	3,5	3,5	1,5
18	3,5	1,5	1,5	3,5
19	3,5	3,5	1	2
20	3	4	1,5	1,5
21	4	1,5	1,5	3
22	1,5	3	4	1,5
23	3,5	1	2	3,5
24	3,5	2	1	3,5
25	1,5	3,5	3,5	1,5
26	1	2	3,5	3,5
27	3	2	1	4
28	3,5	1	2	3,5
29	3	4	1,5	1,5
30	1,5	3,5	3,5	1,5

Додаток В
Значення критерію Ст'юдента

Таблиця В.1

Таблиця значень критерію Ст'юдента

Ступінь свободи, <i>v</i>	Рівень значущості, α							
	0.20	0.10	0.05	0.02	0.01	0.005	0.002	0.001
1	3.0770	6.3130	12.7060	31.820	63.656	127.656	318.306	636.619
2	1.8850	2.9200	4.3020	6.964	9.924	14.089	22.327	31.599
3	1.6377	2.35340	3.182	4.540	5.840	7.458	10.214	12.924
4	1.5332	2.13180	2.776	3.746	4.604	5.597	7.173	8.610
5	1.4759	2.0150	2.570	3.649	4.0321	4.773	5.893	6.863
6	1.4390	1.943	2.4460	3.1420	3.7070	4.316	5.2070	5.958
7	1.4149	1.8946	2.3646	2.998	3.4995	4.2293	4.785	5.4079
8	1.3968	1.8596	2.3060	2.8965	3.3554	3.832	4.5008	5.0413
9	1.3830	1.8331	2.2622	2.8214	3.2498	3.6897	4.2968	4.780
10	1.3720	1.8125	2.2281	2.7638	3.1693	3.5814	4.1437	4.5869
11	1.363	1.795	2.201	2.718	3.105	3.496	4.024	4.437
12	1.3562	1.7823	2.1788	2.6810	3.0845	3.4284	3.929	4.178
13	1.3502	1.7709	2.1604	2.6503	3.1123	3.3725	3.852	4.220
14	1.3450	1.7613	2.1448	2.6245	2.976	3.3257	3.787	4.140
15	1.3406	1.7530	2.1314	2.6025	2.9467	3.2860	3.732	4.072
16	1.3360	1.7450	2.1190	2.5830	2.9200	3.2520	3.6860	4.0150
17	1.3334	1.7396	2.1098	2.5668	2.8982	3.2224	3.6458	3.965
18	1.3304	1.7341	2.1009	2.5514	2.8784	3.1966	3.6105	3.9216
19	1.3277	1.7291	2.0930	2.5395	2.8609	3.1737	3.5794	3.8834
20	1.3253	1.7247	2.08600	2.5280	2.8453	3.1534	3.5518	3.8495
21	1.3230	1.7200	2.0790	2.5170	2.8310	3.1350	3.5270	3.8190
22	1.3212	1.7117	2.0739	2.5083	2.8188	3.1188	3.5050	3.7921
23	1.3195	1.7139	2.0687	2.4999	2.8073	3.1040	3.4850	3.7676
24	1.3178	1.7109	2.0639	2.4922	2.7969	3.0905	3.4668	3.7454
25	1.3163	1.7081	2.0595	2.4851	2.7874	3.0782	3.4502	3.7251
26	1.315	1.705	2.059	2.478	2.778	3.0660	3.4360	3.7060
27	1.3137	1.7033	2.0518	2.4727	2.7707	3.0565	3.4210	3.6896
28	1.3125	1.7011	2.0484	2.4671	2.7633	3.0469	3.4082	3.6739
29	1.3114	1.6991	2.0452	2.4620	2.7564	3.0360	3.3962	3.8494
30	1.3104	1.6973	2.0423	2.4573	2.7500	3.0298	3.3852	3.6460

Додаток Г
Таблиці критичних значень для перевірки значущості коефіцієнта конкордації

Таблиця Г.1

**Таблиця критичних значень
для перевірки значущості коефіцієнта конкордації
при малій кількості оцінюваних об'єктів ($n \leq 7$)
для рівня значущості 0,05**

Критичні значення W для рівня значущості $\alpha=0,05$						Додаткові значення W для $n=3$	
Експерти m	n					m	W
	3	4	5	6	7		
3	-	-	0,7156	0,6597	0,6242	9	0,3333
4	-	0,6188	0,5525	0,5118	0,4844	12	0,2497
5	-	0,5008	0,4492	0,4169	0,3946	14	0,2393
6	-	0,4206	0,3781	0,3514	0,3325	16	0,1871
8	0,3758	0,3178	0,2870	0,2670	0,2528	18	0,1662
10	0,3000	0,2556	0,2312	0,2153	0,2039		
15	0,1996	0,1715	0,1555	0,1449	0,1373		
20	0,1496	0,1290	0,1171	0,1092	0,1035		

Таблиця Г.2

**Таблиця критичних значень
для перевірки значущості коефіцієнта конкордації
при малій кількості оцінюваних об'єктів ($n \leq 7$)
для рівня значущості 0,01**

Критичні значення W для рівня значущості $\alpha=0,01$						Додаткові значення W для $n=3$	
Експерти m	n					m	W
	3	4	5	6	7		
3	-	-	0,8400	0,7797	0,7365	9	0,4685
4	-	0,7675	0,6831	0,6293	0,5915	12	0,3594
5	-	0,6440	0,5712	0,5243	0,4911	14	0,3110
6	-	0,5528	0,4892	0,4483	0,4192	16	0,2738
8	0,5219	0,4294	0,3792	0,3467	0,3236	18	0,2448
10	0,4255	0,3506	0,3091	0,2823	0,2632		
15	0,2911	0,2398	0,2112	0,1926	0,1793		
20	0,2213	0,1821	0,1603	0,1460	0,1359		

Додаток Д
Ранги експерта для розв'язання творчого завдання

Таблиця Д.1

**Ранги експерта №2 в залежності від фактора,
що впливає на прийняття рішення щодо надання кредиту**

Варіант	Фактори				
	Ліквідність	Рентабельність	Фінансова стійкість	Оборот за рахунками	Ділова активність
1.	5	3	1	4	2
2.	5	3	1,5	4	1,5
3.	4,5	3	1	4,5	2
4.	5	3	1	4	2
5.	5	3,5	1	3,5	2
6.	5	3,5	1	3,5	2
7.	5	2,5	1	4	2,5
8.	5	3,5	1	3,5	2
9.	4,5	3	1	4,5	2
10.	5	3	1	4	2
11.	5	3,5	1	3,5	2
12.	5	3	1	4	2
13.	5	3,5	1	3,5	2
14.	5	3	1,5	4	1,5
15.	4,5	3	1	4,5	2
16.	5	3	1	4	2
17.	5	3,5	1	3,5	2
18.	4,5	3	1	4,5	2
19.	5	3,5	1	3,5	2
20.	5	3	1	4	2
21.	5	3,5	1	3,5	2
22.	5	3	1,5	4	1,5
23.	5	2,5	1	4	2,5
24.	5	3	1	4	2
25.	4,5	3	1	4,5	2
26.	5	3	1,5	4	1,5
27.	5	3,5	1	3,5	2
28.	5	2,5	1	4	2,5
29.	5	3,5	1	3,5	2
30.	4,5	3	1	4,5	2